

Philips tējkanna aizceļoja pie «Novadnieka» lasītājas Raudovkā

● Individuālā uzņēmuma «Spektrs» īpašnieks Arvis Aūdars, laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste ciemos pie Veronikas Trubiņas.

7. novembrī veikalā «Spektrs» notikušajā izlozē par modernās Philips tējkannas laimīgo īpašnieci kļuva «Novadnieka» lasītāja no Aizkalnes pagasta Raudovkas Veronika Trubiņa.

Oktobrī, aicinot lasītājus pasūtīt laikrakstu atlikušajiem diviem gada mēnešiem, «Novadnieka» redakcija kopā ar individuālā uzņēmuma «Spektrs» tāda paša nosaukuma veikalu rīkoja akciju, kuras galvenā balva bija pasaulslavenās firmas Philips radītā tehnoloģiski vispilnvērtīgākā elektriskā tējkanna «Essence».

— No rīta ne iedomāties nevarēju, ka šodien notiks tādas brīnumu lietas, — pārsteigumā sasita plaukstu Veronikas kundze, kad firmas «Spektrs» īpašnieks Arvis Aūdars un laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste nākamajā dienā ieradās pie mūsu uzticamās lasītājas, lai pasniegtu balvu. Izrādās, ka septiņdesmit divus gadus jaunajai un tikai nupat sirmot sākušajai kundzei «Novadnieka» loterijā veicies jau otreiz, jo pirms diviem gadiem vinnējusi arī veikala «Spiro» un salona «Fotolux» dāvanu karti.

Lauku cilvēkiem nav vaļaspasākumu. Arī Veronikas kundze stāsta, ka visa viņas sabiedrība esot radio, televizors un «Novadnieks», kuru pasūtīt jau gadu gadiem. Cenšoties uzreiz noformēt abonementu uz gadu vai vismaz pusgadu, jo citādi darbu steigā varot arī piemirst. Vienreiz tā gadījies, tāpēc zinot, ka bez rajona avīzes nūdien neizlikt.

● Veikalā «Spektrs» notikušajā izlozē abonenta, kurš laimēs tējkannu, kartīti izvilka Preiļu pagasta iedzīvotājs Jānis Viļums. Izlozē piedalījās veikala vadītāja Marija Audare. Foto: M. Rukosujevs

Lai jums, Veronikas kundze, laba veselība un jauks

noskaņojums, vientuļos ziemas vakaros dzerot tēju no laikraksta «Novadnieks» un veikala «Spektrs» dāvētās Philips tējkannas! Bet pārējiem «Novadnieka» uzticīgajiem lasītājiem novēlam nenoskumt — sākusies parakstīšanās kampaņa un nākamā gada pūrā būs daudz jo daudz balvu un dažādu jauku pārsteigumu. Uz tikšanos!

L. Kirillova

SĀKUSIES PRESES IZDEVUMU ABONĒŠANA 2002. GADAM!

NEAIZMIRSTIET PASŪTĪT «NOVADNIEKU» DECEMBRIM UN NĀKAMAJAM GADAM!

LASIET VISPLAŠĀKO INFORMĀCIJU PAR RAJONU UN VINNĒJIET BALVAS!

ZIŅAS

Pagastu vadītāji sprieda par lauku attīstību

Vakar, 9. novembrī Latvijas pagastu padomju priekšsēdētāji pulcējās Ķekavā, kur notika lauku pašvaldību vadītāju kārtējā sanāksme. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, sanāksmes darba kārtībā bija vairāki svarīgi jautājumi — Latvijas lauku attīstības vērtējums un perspektīvas, kā arī lauku attīstības finansējuma novērtējums.

Gatavojas prezentēt rajona vides veselības rīcības plānu

Novembra vidū Preiļu rajona padomes izveidotā rajona vides veselības rīcības plāna izstrādes grupa gatavojas prezentēt aktualizēto programmu. Šis darbs veltīts rajona iedzīvotāju veselības stāvokļa dziļākai analīzei, viņu izglītošanai par saslimšanu cēloņiem un iespējamo vides ietekmi uz veselību.

Piešķirti līdzekļi tilta būvniecībai Līvānos

Saskaņā ar likumā «Par valsts budžetu 2002. gadam» 20. pielikumu nākošā gada valsts budžetā ir iekļauti 990 tūkstoši latu, kas iedalīti Satiksmes ministrijai tilta pār Dubnu rekonstrukcijai Līvānos, informē Līvānu novada dome. Viens jaunā tilta balsts jau ir izbūvēts reizē ar Straumes HES celtniecību šogad. Jauna tilta būvniecība ir aktuāla jau daudzus gadus, jo satiksme pār Dubnas tiltu ir ļoti intensīva.

Panākta vienošanās par Rožupes skolas siltināšanas pabeigšanu

Līvānu novada dome šonedēļ vienojusies ar SIA «Gādība», par siltināšanas darbu pabeigšanu Rožupes pamatskolā ne vēlāk kā līdz 30. novembrim. Siltināšanas darbi un gāzes apkures ierīkošana bija aizkavējusies, taču ir panākta vienošanās ar firmu «Gādība» par atliktā maksājuma veikšanu 16,5 tūkstošu latu apmērā, kas ir pašvaldības līdzfinansējums šajā projektā, un tas firmai tiks samaksāts nākošā budžeta gada laikā. Pateicoties a/s «Latvijas gāze», kas nodeva skolai bezmaksas lietošanā gāzes skaitītāju, gāzes pieslēgums pamatskolā ir nodrošināts, patlaban rit skolas otrā korpusa remonts, taču mācību darbu tas netraucē, «Novadnieku» informēja domē.

AIZIESIM UZ KINO DIVATĀ!

Bezmaksas kinobilete TAVAM DRAUGAM uz filmu

Piecpadsmit minūtes
(Detektivtrilleris)

Filmu demonstrē kinoteātri «Ezerzeme» (Preiļos, Raiņa bulv. 17)

13. novembrī — 18.00; 20.00.
14. novembrī — 18.00; 20.00.
15. novembrī — 18.00; 20.00.

Uzrādīt šo kuponu kinoteātra kasē, jūs pirsiet tikai vienu ieejas biļeti

Nacionālo partizānu piemiņa LĀČPLĒŠA DIENĀ
š. g. 11. novembrī

Līvānos
14.00 Piemiņas plāksnes atklāšana J. Vilcāna nacionālo partizānu grupas cīnītājiem Līvānu novada Rožupes pagasta Steķu silā.

Preiļos
16.00 Dziedājums «Libera» kritušo nacionālo partizānu piemiņai Preiļu katoļu baznīcā.

16.45 Lāpu (svēcīšu) gājiens no politiski represēto pieminekļa uz nacionālo partizānu piemiņas vietu.
17.00 Piemiņas brīdis pie Baltā krusta.
18.00 Atmiņu vakars Amatu un harmonijas centrā.

Preiļu rajona padome
Līvānu novada dome
Preiļu novada dome

NACIONALĀS ZIŅAS

Pārāk augstā budžeta deficīta dēļ Latvija paliks bez SVF atbalsta

Sadarbība līdzšinējā līmenī ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) nākamā gada sākumā netiks turpināta pārāk augstā valsts budžeta deficīta dēļ, tas ir signāls Latvijas starptautiskajam vērtējumam. Jaunu SVF un Latvijas ekonomiskās sadarbības memorandumu varētu noslēgt ne agrāk kā 2002. gada aprīlī un arī tad ar nosacījumu, ka līdz tam būs pietiekami laba budžeta izpilde, žurnālistiem sacīja, beidzot SVF divu nedēļu ilgo misiju, tās vadītājs Johanness Millers. Kā zināms, nākamā gada budžeta projektā visam gadam plānots 2,46% budžeta deficīts, bet SVF prasība bija samazināt to līdz 1,4% no iekšzemes kopprodukta.

Celulozes rūpnīcas projekts draud izjukt

Ne Latvijas valdība, ne somu un zviedru investori negrib piekāpties jautājumā par koksnes nodrošinājumu iecerētajai celulozes rūpnīcai, tāpēc šis projekts atrodas par mata tiesu no izjukšanas. Zviedri prasa mežu nevis solījumu saņemt daļu no valsts mežos nocirstajiem kokiem. No posteņa ir atsaukts arī abpusējo sarunu vedējs Arvids Ozols, kurš bija pret mežu iznomāšanu ārzemniekiem un izpelnījās ekonomikas ministra A.Kalviša dusmas par nepietiekamu atbalstu projektam. Savukārt Rīgas domes izveidotā ekspertu grupa izvērtējusi celulozes rūpnīcas iespējamo ietekmi uz Daugavas ūdens kvalitāti un secinājusi, ka projekts, iespējams, var apdraudēt dzeramā ūdens kvalitāti Rīgā, ziņo BNS. Kā jau ziņots, celulozes rūpnīcu plānoja celt Jēkabpils rajona Krustpils pagastā.

Austrālijā miris Konrāds Kalējs

Ceturtdien Melburnas slimnīcā Austrālijā 88 gadu vecumā miris kara noziegumos apsūdzētais Konrāds Kalējs, nesagaidot apelācijas izskatīšanu, kurā pārsūdzētais Austrālijas tiesas lēmums par viņa izdošanu Latvijai, — atsaucoties uz aģentūru *Ria Novosti*, ziņo *LETA*. Tiesvedība Kalēja lietā tiks izbeigta. Vīzentāla centra direktors Izraēlā Jefraims Zurofs atzinis: ir ļoti žēl, ka Kalējs miris nenotiesāts par Otrā pasaules kara laikā pastrādātajiem noziegumiem. Viņaprāt gan Latvijas, gan Austrālijas varas iestādēm ir jāuzņemas zināma atbildība par to, ka kara noziedznieks miris netiesāts.

Sašūpoji Nagļa krēsls

Privatizācijas aģentūras šefs Jānis Naglis ir tik tuvu atbrīvošanai no darba kā vēl nekad, var lasīt DELFI interneta portālā. Ne tikai TP, kuras pārstāvis Aigars Kalvītis ierosinājis atbrīvot no amata J.Nagli, bet arī TB/LNNK atbalsta šādu soli. Trešā koalīcijas partija LC nav paudusi nostāju par sava partijas biedra atlaišanu. Jāatzīmē, ka Nagļa atlaišana tiek plānota jau piekto reizi, bet atbrīvot viņu no darba var tikai tad, kad par to nobalso visi ministri.

Saeimai vajag limuzīnu par Ls 90 000

Nākamgad Saeimas vajadzībām paredzēts pirkt vienu jaunu automašīnu — augstākās klases limuzīnu aptuveni par 90 000 latu, ziņo *LETA*, lai pārvadātu citu valstu pirmās amatpersonas. Kopā ar apkopi jaunā mašīna jau izmaksātu 120 000 latu un pret to iebilst LC frakcija, kas ierosinās šo naudu novirzīt zinātnes attīstībai.

Ziņas sagatavoja
T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss: 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

INFORMĀCIJA

«Spēks ir prātā. Galva bez prāta, kas lukturis bez sveces.»

L.Tolstojs

RĪT — LĀČPLĒŠA DIENA

Nacionālo partizānu piemiņai Lāčplēša dienā

11. novembrī Preiļu rajonā netālu no Līvāniem — Rožupes pagasta Steķu silā atklās piemiņas plāksni Jāņa Vilcāna nacionālo partizānu grupas cīņtājiem. Pēcpusdienā Preiļu Romas katoļu baznīcā notiks aizlūgumu kritušo nacionālo partizānu piemiņai, bet pie Baltā krusta (pie vecajiem kapiem) — piemiņas brīdis.

Jānis Vilcāns dzimis 1922. gadā Vārkavas pagasta Šultu sādžā. 1943. gadā beidzis Rēzeknes skolotāju institūtu. Sākoties padomju okupācijai 1944. gadā īsu laiku strādājis par skolotāju Rudzātos. Izvairoties no iesaukuma Sarkanajā armijā, Vilcāns bija to vīru vidū, kuri atrada patvērumu pie Vanagu draudzes mācītāja Antona Juhņēviča. Patriotiski noskaņotais Jānis Vilcāns drīz vien iesaistījās Latvijas Tēvijas sargu (partizānu) apvienībā LTS(p)A, kļūdamas par tās Latgales divīzijas štāba adjutantam un štāba grupas komandieri ar segvārdu «Mažais». Viņš bija arī viens no tiem, kuri izstrādāja LTS(p)A

statūtus. 1945. gada oktobrī Latgales partizānu divīzijas štābs sūtīja J.Vilcānu uz Kurzemi ar īpašām pilnvarām. Viņam bija uzticēts uzdevums nodibināt sakarus ar Kurzemes mežbrālēm un panākt Kurzemes partizānu grupu apvienošanos atsevišķā LTS(p)A divīzijā.

1946. gada pavasarī, atgriezies Līvānu pagastā, viņš no Latgales divīzijas štāba vīriem izveidoja grupu, kas apmēram gadu darbojās Daugavpils apriņķa mežos. Pat čeka, uzsverot J.Vilcāna partizānu grupas nozīmību, savos dokumentos vilcāniešus atzīmēja kā «štābnieķus» jeb štāba grupu. 1947. gada augustā J.Vilcāna grupa deviņu cilvēku sastāvā pārbāzējās uz Dunavas siliem, kur apvienojās ar vietējiem partizāniem. Izveidojās spēcīga 20 nacionālo partizānu grupa, kura kļuva slavēta ar Dunavas ciema padomes ieņemšanu 1947. gada augustā un 15 uzbrukumiem ciemu padomēm, čekas aģentiem, padomju un komunistiskās partijas darbiniekiem.

Grupa darbojās Dunavas un Dignājās mežu masīvos. Mīnētājā periodā J.Vilcāna par-

tizāni darbojās kopīgi ar Jāzēpa Friča un Juža Streikusa vadīto latviešu un lietuviešu partizānu grupējumu. Čekisti jau labu laiku vilcāniešiem dzina pēdas. Lai ievilinātu J.Vilcāna vīrus lamiatās, čeka izplatīja ziņas par it kā Kurzemes partizānu grupu pārstāvju ierašanos Līvānu apkārtnē. Pārstāvju veltme — tikties ar J.Vilcāna partizānu grupu. Noticot čekas viltus informācijai, 1948. gada pavasarī J.Vilcāna grupa pārgāja uz Līvānu pagastu un dislocējās Krievu purvā.

Pēc čekistu izstrādātā plāna 1948. gada aprīlī vidū čekas aģentu kaujinieku specgrupa, uzdomamās par kurzemniekiem, pievienojās J.Vilcāna grupai. Vilcāna vīri gatavojās akcijai — gribēja atbrīvot savus 1948. gada 7. aprīlī nošautos grupas dalībniekus Albertu Vilcānu, Jāzēpu Bikauņnieku un Jāni Giluču. Viņu nodoms neizdevās, jo 23. aprīlī naktī partizānu nometnē netālu no Augšmuktiem čekas aģenti kaujinieki nošāva gulošos Jāni Vilcānu, Antonu Gavaru, Andreju Višu, Eduardu Kļavinski, Franci Onckuli, Ēvaldu Graudiņu un Vili Ķeiri.

Nošautos partizānus iedzi-votāju iebiedēšanai nometa Līvānu tirgus laukumā un pēc nedēļas slepus iegāza vācu tranšējās pie Līvānu — Steķu ceļa. Notiekošajam sekoja vairāki Līvānu vidusskolas audzēkņi un partizānu atdusas vietas parādīja nošauto tuviniekiem.

Nošautā partizāna Ēvalda Graudiņa brāļa Anzelma Graudiņa ierīkoto piemiņas vietu Steķu silā šogad Lāčplēša dienā papildinās pēc Latvijas Nacionālo partizānu apvienības ieceres izveidoti piemiņas plāksne J.Vilcāna grupas nacionālajiem partizāniem. Par tās izgatavošanu jāpateicas akmeņkalim Iman-tam Laizānam. Nolauztā piemiņas krusta vietā stāvēs jauns krusts. Nošautā Eduarda Kļavinska dēls Romāns rūpējies, lai nacionālo partizānu piemiņas vieta tiktu iekārtota kā kapsēta.

Kļūsim bagātāki ar vēl vienu partizānu traģisko cīņu piemiņas vietu.

**Gunārs Blūzma,
Latvijas Nacionālo
partizānu apvienības
valdes loceklis**

Turpina īstenot pašvaldību vienotās informatizācijas sistēmas projektu

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļa turpina īstenot pašvaldību vienotās informatizācijas sistēmas (PVIS) projektu.

Preiļu rajons bija viens no pirmajiem, kas šajā projektā

iesaistījās, un ir veicis visvairāk, «Novadniekam» pastāstīja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs. Šogad vienotajai informatizācijas sistēmai pievienosies Jersikas pagasts, ja pietiks finansējuma — arī Sīļukalna pagasts.

Nākamgad tiek plānoti līdzekļi pārējo pašvaldību informatizēšanai. Triju gadu laikā elektronisko sakaru sistēma atbilstoši pilotprojektam tiks ieviesta visā rajonā. Taču šim uzdevumam 2002. gadā vēl būs nepieciešami vismaz 35 tūkstoši latu, lai

PVIS varētu iekļauties arī tālākās rajona pašvaldības — Silajāņu, Rudzātu un Pelēču pagasts. Kā uzsvēra P.Romanovs, nākamgad būs jāuzbūvē vismaz viens tornis sakaru nodrošināšanai.

L.Kirillova

Latgales Attīstības padomē nomainījusies vadība

Nesen notikušajā Latgales Attīstības padomes (LAP) valdes sēdē pieņemts lēmums turpmāk ik pēc pusgada nomainīt padomes priekšsēdētāju.

Līdz šim šos pienākumus veica Rēzeknes rajona padomes priekšsēdētājs Monvids Švarcs. Līdz nākamā gada aprīļa beigām LAP darbu vadīs Balvu rajona padomes priekšsēdētāja Reģīna Kuļša. Pēc viņas pilnvaru laika beigām

rotācijas kārtībā LAP darbu vadīs pārējie Latgales rajonu padomju priekšsēdētāji.

LAP sēdē runāts arī par tūrisma attīstības jautājumiem Latgalē. Ar rajonu padomju priekšsēdētājiem tikās Latvijas Tūrisma asociācijas vadītājs Valērijs Seilis. Viņaprāt, daudzas lauku pašvaldības uzsākušas aktīvu darbu tūrisma piesaistīšanā, taču nav koordinējoša centra. Tāpēc nolemts, ka Latgales Attīstības aģentūrai tuvākajā sēdē jāņem par šāda centra izvei-

došanu. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns, pilnībā netiek izmantotas arī tūrisma objektus popularizēšanas iespējas internetā. Tomēr katrai pašvaldībai izveidot savu mājas lapu tūrisma ir pārāk dārgi, jo ir nepieciešami arī līdzekļi tās uzturēšanai un atjaunošanai. Valdes locekļi piekrita A.Soldāna priekšlikumam, ka visu jaunāko informāciju par tūrisma Latgales rajonos iespējams elek-

troniski izvietot Latgales Attīstības aģentūras mājas lapā.

Vēl LAP valdes sēdē izskatīta satiksmes ministra Anatolija Gorbunova vēstule, kurā lūgts izvērtēt Valsts akciju sabiedrības «Latgales ceļi» vadības priekšlikumu pārcelt akciju sabiedrības administratīvo centru uz Jēkabpili. Šajā sakarā vienbalsīgi nolemts šādu priekšlikumu noraidīt.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Deputāte Mirdza Stare noliek deputāta pilnvaras

Trešdien Livānu novada domes deputāte Mirdza Stare oficiāli paziņoja par savu pilnvaru nolikšanu.

«Paziņoju, ka ar 2001. gada 7. novembri nolieku savas deputātes pilnvaras un atsakos veikt jebkurus deputātes pienākumus sakarā ar to, ka pēdējo divu nedēļu laikā saskāros ar ierobežojumiem personīgā viedokļa un daļas vēlēšanu viedokļa paušanā un sakarā ar to, ka pēdējo divu nedēļu laikā deputātes statuss traucē tiešo pienākumu — ģimenes ārsta darba veikšanu. Lūdzu pieņemt domes lēmumu par manu deputātes pilnvaru izbeigšanu, pamatojoties uz šo iesniegumu,» teikts Mirdzas Stares Livānu novada domei adresētajā iesniegumā.

To, ka šāds lēmums pieņemts politiska spiediena rezultātā, deputāte neslēpj. Kā zināms, Mirdzas Stares paraksts figurē zem iesnieguma par neuzticības izteikšanu pašreizējam novada domes priekšsēdētājam Visvaldim Gercānam un viņa vietniekiem Viktoram Kūkam un Ju-

rim Bronkam. Šis dokuments kopā ar vēl sešu deputātu parakstiem tika iesniegts pašvaldībā 31. oktobrī. Taču būtiski ir arī tas, ka deputāte M. Stare pašvaldību vēlēšanās startēja Latvijas demokrātiskās partijas, savienības «Latvijas ceļš» sarakstā, kura priekšgalā bija Visvaldis Gercāns.

Kā uzsver M. Stare, politisko spiedienu viņa izjutusi tūlīt pēc tam, kad domē ticis iesniegts dokuments ar ierosinājumu par neuzticības izteikšanu pašvaldības vadītājam un viņa vietniekiem. — Bija vairākas sarunas ar V. Gercānu un atsevišķiem domes darbiniekiem, taču bija arī ļoti neaktīvs un klajš spiediens no it kā sašutušo vēlēšanu puses. Anonīmi zvani uz darbu, uz mājām. Tika jautāts, kādēļ esmu nodevusi V. Gercānu. Tai vēlēšanu daļai, kura jūtas manī vilusies, gribu teikt, ka arī es jūtos vilusies viņos, jo esmu sapratusi, ka daudziem mans viedoklis ir mazsvarīgs.

Vēlreiz gribu atgādināt, ka ļoti labi apzinos to, ko es aplicināju ar savu parakstu, būdama viena no septiņiem deputātiem, kas parakstīja ie-

sniegumu par neuzticības izteikšanu. Tas bija korekts piedāvājums, kuru rūpīgi apdomāju, pirms pieņemu lēmumu. Arī šobrīd es neatsaucu savu parakstu zem šī iesnieguma. Neesmu pret konkrētām personālijām, bet pret pastāvošo domes vadības stilu. Daudz kas Livānos ir padarīts, taču daudz vairāk ir palicis tikai tukšu runu un solījumu līmenī. To pierādīja kaut vai šis rudens ar nokavēto apkures sezonas sākumu vai ielu apgaismojuma problēmas pilsētā, kā arī daudzas citas lietas.

Protams, katrs vēlētais manu rīcību tulkos atšķirīgi, taču tiem, kas par mani vēlēja, gribu pateikt tikai vienu — būdama deputāte esošajā domē, es nespēju iespaidot notiekošo. Nevēlos būt cilvēks, kas cilā roku pēc kāda cita komandas, man ir savs viedoklis, un ja, to paužot, nevaru ietekmēt pašvaldībā notiekošo, tad neredzu jēgu savai deputāta misijai. Uzskatu, ka deputātes pienākumu dēļ nedrīkst ciest mani pacienti un ģimene, taču pēdējo nedēļu psiholoģiskā spiediena dēļ tas ir noticis. Politiskā gāju nesavtīgu mērķu vadīta, taču noti-

kušais ir laupījis ticību. Neuzskatu sevi par godīgāku vai negodīgāku nekā citi, taču domāju, ka patlaban notiekošo politisko ciņu virpuli Livānos neviens vairs nedomā par novadu un tā iedzīvotājiem, — «Novadniekam» sacīja M. Stare.

Domes ārkārtas sēdē, kurā viens no jautājumiem bija saistīts ar deputātes pilnvaru izbeigšanu, 8. novembrī deputāti neapstiprināja sēdes darba kārtību (2 «par», 2 «atturas», 6 «pret»), pamatojot savu viedokli ar nepieciešamību tikties un uzklaut deputāti M. Stari klātienē. Tas nozīmē, ka pagaidām deputātes iesniegums nav apstiprināts domē. Kā «Novadnieku» informēja Livānu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Andris Sopolis, par deputāti M. Stari pašvaldību vēlēšanās bija nobalsojis 1891 vēlētais, taču deputātes pilnvaru izbeigšanās gadījumā, atbilstoši iegūtajam balsu skaitam vēlēšanās, viņas vietā varētu stāties Antons Zalāns, kurš ieguva 1867 balsis. Nākošā iegūto vēlēšanu balsu skaita ziņā ir Veneranda Caune (1861 balss).

G. Kraukle

Laiks domāt par eksāmeniem

Par to, kādas ieskaites un eksāmeni jākārt, informē rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste.

Valsts pārbaudes darbi pamatskolās

3. klases beigās jākārt ieskaite ar kombinētu mācību saturu. Tā paredzēta 2002. gada 7. un 8. maijā. Savukārt 21. maijā ieskaiti latviešu valodā kārtos tie 3. klases skolēni, kuri apgūst mazākumtautību izglītības programmas.

Valsts pārbaudes darbi 9. klases beigās

Pamatskolu beidzējiem būs četras ieskaites. Viena no tām — svešvalodā (pēc izvēles), kuras rakstu daļa jākārt 27., bet mutvārdu daļa 27. vai 28. maijā. Ieskaite jākārt sportā (teorētiskā daļa — 29. maijā, bet prasmju daļa un fizisko īpašību tests — no 2002. gada 7. janvāra līdz 24. maijam). 30. maijā paredzēta ie-

skaite dabaszinībās (rakstos), bet 3. jūnijā — vēsturē un sociālajās zinībās (rakstos).

9. klašu beidzējiem zinības jāpārāda divos eksāmenos: matemātikā (rakstos) 6. jūnijā un mācībvalodā un literatūrā (rakstos) 10. jūnijā. Skolās, kurās mācības notiek krievu valodā, devītklasniekiem paredzēts eksāmens arī latviešu valodā. Tā rakstiskā daļa notiks 12. jūnijā, bet mutvārdu daļa no 12. līdz 14. jūnijam.

Papildus datumi eksāmenu kārtšanai

Pamatskolas beidzējiem, kuri attaisnojošu iemeslu dēļ eksāmenus nevar kārtot noteiktajos laikos, paredzēti papildus datumi. Mācībvalodā un literatūrā eksāmens noteikts 18., matemātikā — 19., bet latviešu valodā — 20. jūnijā.

Valsts pārbaudes darbi vidusskolu beidzējiem

12. klašu beidzējiem paredzētas trīs ieskaites. 23. maijā ieskaiti lietišķajā informātikā (rakstos) kārtos skolēni, kuri 2001./2002. mācību gadā beidz apgūt 70 stundu kursu. 27. maijā notiks ieskaite matemātikā (rakstos), bet 28. maijā — sportā (teorētiskā daļa). Šīs ieskaites prasmju

daļa un fizisko īpašību tests kārtojams no 2002. gada 7. janvāra līdz 25. maijam.

Obligāti jākārt trīs eksāmeni. 14. jūnijā paredzēts eksāmens latviešu valodā un literatūrā (domraksts) latviešu mācībvalodas izglītības iestādēs. No 6. līdz 8. jūnijam eksāmens latviešu valodā un literatūrā jākārt tiem skolēniem, kuri apgūst mazākumtautību izglītības programmas.

Otrs obligāts eksāmens jākārt pirmajā svešvalodā, ko skolēns sācis mācīties 3. klasē. Zināšanu pārbaude notiks gan rakstveidā, gan mutvārdos, tāpēc eksāmena kārtšanai paredzētas divas vai vairākas dienas. Angļu valodas eksāmens notiks 29. — 31. maijā, franču valodā — 4. un 5. jūnijā, krievu — 6. un 7. jūnijā, vācu — 11. un 12. jūnijā.

Trešo obligāto eksāmenu nosaka izglītības iestāde priekšmetā, kura apjoms izglītības programmā nav mazāks par 105 mācību stundām. Izvēles eksāmeni paredzēti šādos datumos: bioloģijā — 6. jūnijā, dabaszinībās — 3., biznesa ekonomiskajos pamatos — 5., matemātikā — 10., ģeogrāfijā — 13., mācībvalo-

dā un literatūrā (izglītojamajiem, kuri apgūst mazākumtautību izglītības programmas) — 14., vēsturē — 17., fizikā — 18., kultūras vēsturē — 19., ķīmijā — 20. jūnijā. Svešvalodas, ķīmijas, fizikas, vēstures, ģeogrāfijas, matemātikas, bioloģijas, kā arī latviešu valodas un literatūras (krievu skolās) eksāmeni ir centralizēti.

Pēc izvēles vidusskolas absolventi var kārtot vēl šādus eksāmenus: latviešu valodā latviešu mācībvalodas izglītības iestādēs, krievu valodā krievu mācībvalodas izglītības iestādēs, literatūrā, informātikā, mājsaimniecībā, mūzikā, vizuālajā mākslā, filozofijā, reliģiju vēsturē, politikā un tiesībās, otrajā vai trešajā svešvalodā, citos mācību priekšmetos, kurus apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija un kuru apjoms nav mazāks par 105 mācību stundām. Eksāmenu laiku nosaka izglītības iestāde un tie notiek no 27. maija līdz 21. jūnijam.

No 25. jūnija līdz 5. jūlijam paredzēti eksāmeni tiem absolventiem, kuri attaisnojošu iemeslu dēļ nevar kārtot eksāmenus noteiktajos laikos.

L. Rancāne

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklāsim pa tālr. 1-53-07056.

Cik laika ir rezervē Latvijai

Laikam jau tikai bērnībā un agrā jaunībā laiks līdzinās bruņurupuča gausajai gaitai. Vēlāk ne tikai dienas, bet arī mēneši aizsteidzas nepiedodami ātri. Katram mums bijuši brīži, kad savu līdzšinējo dzīvi gluži kā skapī nostāvējušos kažoku izgriežam uz āru, lai iznestu vēja un saulē izvēdināt. Diemžēl gadās secināt, ka tas noticis par vēlu — kodes pamatīgus caurumus izēdušas kādreiz par dārgu naudu pirktajā mantā. Ar udeļādas vai lapsas kažoku ir vienkārši — pa taisno atkritumu konteinerā. Lai gan žēl ir, nu briesmīgi žēl. Taču mierina domas, ka ziemas pie mums siltas, ka kažokā tāpat būtu karsti, ka tas vairs nav modē, ka sakrāšu naudu un nopirktu citu. Ja dikti sagriešu...

Bet ar dzīvi, lūk, tik vienkārši nav. Kā Rūdolfs Blaumanis reiz teica — neizārdīsi un no jauna neuzadīsi. Nāksies vien lūkot, kurus kožu caurumus var aizlāpīt, kuru skrandu piešūt vai kā citādi piestīķēt. Varbūt arī gribētos to kādā likteņa pažobelē pabāzt, tak nevar. Dieviņš ar tēva un mātes gādību tikai vienu vienīgu dzīvīti mums dāvājis, jāprotas to godam nodzīvot.

Tādas filozofiskas pārdomas radās, pārlūkojot šīs nedēļas laikā iznākušo presi. «Neatkarīgā Rīta Avīze» trešdien pirmajā lapā treknēm burtiem paziņoja, ka Latvijas pilsonību varot nopirkt par 20 tūkstošiem dolāru. Vienā no Krievijas respektablākajiem žurnāliem «Komersant ģeng» jau pusgadu tiek ievietots sludinājums, kurā piedāvā iegādāties Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Francijas pilsonību. Žurnālists piezvanījis uz norādīto tālruna numuru un noskaidrojis, ka Latvijas pilsonību tik tiešām varot nopirkt par divdesmit tūkstošiem dolāru un to iespējams iegūt triju līdz sešu mēnešu laikā. Cenas esot pavisam reālas, tāpēc pakalpojumu varot izmantot tikai labi situētas personas, bet visa dokumentu kārtošana un naudas nodošana notiekot firmas birojā Parīzē.

Tik tālu nu esam nonākuši. Žurnālisti sabiedrībai dara zināmas lietas, par kuru iespējamību vēl nesen pat iedomāties nevarējām. Drošības policijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, kā arī Naturalizācijas pārvaldes vadība, šķiet, arī, jo notiekošo uzskata par ne sevišķi ticamu faktu.

Gan jau attiecīgās institūcijas noskaidros visu, kas šajā lietā skaidrojams. Taču Latvijas valsts goda mundierī radies makts caurums. Diemžēl tas nav vienīgais. Ne tuvu finišam vēl nav nonākusi gaļas kontrabandas lieta, kā saka, tika parauts viens striķīša gals, kad turpat acu priekšā nokrita vesels murskulis pavisam jaunauk pavedienu. Dažs labs stiepijas pat uz mūsu rajona pusi, jo, raugi, bijušais Ekonomikas policijas inspektors Normunds Margēvičs esot devis 250 tūkstošus latu autoserijas celtniecībai Livānos. Kur tad vēl daudzī jo daudzi citi lielāki un mazāki nesmukumi valstī, par kuriem vai ik dienas paziņo masu saziņas līdzekļi.

Ceturtdienas vakarā ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē plaši izskanēja ziņa par kādu Daugavpils jaunkundzi, kura Rīgā pie Brīvības pieminekļa ar sarkanām neļķēm (zīmīgi, vai ne?) mēģināja ieplaukāt princī Čārlzu. Jaunā dāma protestēja pret Latvijas iestāšanos NATO. Neapdomības un jaunības maksimālisma dēļ sabojāta visa turpmākā dzīve. Taču pasaulei dots iemesls kārtējo reizi valstī pa muti Latvijas vārdu, un ne jau tajā labākajā nozīmē.

Nākamsvētdien — Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Cik smukā un tīrā mundierī tā sagaidīs savus svētkus? Dienas un gadi steidzas ātri. Cik laika vēl rezervē Latvijai, lai aizlāpītu divkājaino kožu saēsto tērpu?

L. Kirillova

CILVĒKS LAUKOS

Rudzātu pagasta vecākie iedzīvotāji ir Marijana Dzergača, kurai rit 95. mūža gads, un Jānis Gaulenieks, kuram šovasar palika 93 gadi. Par viņiem arī šis stāsts.

Savas dzimtas paaudžu sargātāja

MARIJANA DZERGAČA Rudzātu pagastā ir īpašs cilvēks — vienīgā, jo ir vecākā iedzīvotāja savā apkaimē. Viņai ir 94 gadi. Daudz kas no atmiņas pagaisis, bet bērnības un jaunības gadus nav pārklājusi aizmirstības migla, tos Marijanas kundze atceras labi. Viņas stāsts ir dzīva vēstures liecība, kas ļauj ielūkoties tālajos 20. gadsimta sākuma gados, kas īpaši jaunākajai paaudzei ir sena un nezināma pasaule.

— Esmu pārdzīvojusi visu savu dzimtu, neviena no laikabiedriem vairs nav. Dzimusi esmu Rēzeknes rajona Gaigalavas pagastā, tur arī ilgus gadus dzīvoju, vecākiem bijām septiņi bērni. Tēvs ar māti visu mūžu darīja vienkāršo zemnieka darbu, taču par visu vairāk viņi sapņoja iegūt savu zemes gabaliņu. Kļuva par rentniekiem pie saimniekiem, strādāja, maksāja rentu un atkal strādāja, gandrīz jau bija mājas izmaksājuši, bet tad mainījās laiki un karš visu izputināja, — bez smaguma un sāpēm, stāstījumu iesākot, skan Dzergačas kundzes balss.

Vēstures bezkaislīgā roka Marijanas kundzes jaunības dienas ierakstījusi tajā lappusē, ko tagad atceramies kā Kārļa Ulmaņa varas laikus. — Nekāda spožuma jau nebija, smagi strādāt vajadzēja. Upes līcī vai uzkalniņā rikoja zaļumballes, tad jau laikus steidzām pabeigt darbus. Nekāda lielā balēšana gan neiznāca, prātā vienmēr bija nākošā diena ar agro celšanu un ikdienas darbiem. Manā jaunībā nesvinēja ne dzimšanas,

● Marijana Dzergača (trešajā rindā no kreisās) 21 gada vecumā atpūtas brīdī pozējot fotogrāfam ģimenes lokā kopā ar vecākiem (otrajā rindā no labās), brāļiem, māsām un saimnieku (otrajā rindā no kreisās) ģimeni. Foto no M. Dzergačas albuma

ne vārda dienas kā tagad pieņemts, iedzeršanai laika neatlika, ja nu vienīgi talku reizēs.

Jaunībā spēlēja teātri. Mūsu draudzē kalpoja sabiedriska katoļu mācītājs, viņš aicināja jaunatni un kopā ar savu brāļameitu iestudēja lugas. Mēģinājumu vakaros tecinām vien gājām, lai ātrāk darbus apdarītu un varētu teātri spēlēt. Pāri par trīsdesmit gadiem man bija, kad apprecējos. Kaimiņu puisis mani bildināja, abi kopā teātri spēlējām.

Dzergačas māmuļa savā mūžā divus karus piedzīvojusi, toš, viņa saka, aizmirst nevar. — Nedod, Dievs, tādus laikus piedzīvot, kādi bija kara laiki. Vienās šausmās

un bailēs dienas pagāja. Vācieši atkāpās, viss ceļš bija kara municijas piedzīts, mums tik vien pateica, lai ejam no savām mājām laukā, jo naktī tās visas degšot. Mājās mēs, meitēši vien, bijām palikuši, mana meita — Anniņa vēl maza, pašai rokas trīc, kājas trīc, ko tādās bailēs zini iesākt? Velku skapi no istabas laukā, tas vēl pajauns, žēl, ka sadegs. Pārtiku un lopus paņēmam līdzī un bēgam mežā. Kur citur mukti? No Nautrēnu puses lieli dūmu mutuļi cēlās, bet mūsu māja palika neskarta.

Daudz kas bija jāpārcieš, vīrs kara laikā aizgāja bojā, vienai bija meita jāaudzina. Bija arī dēliņš, to mazu apglabāju. Divdesmit gadus

● Gadi nav spējuši aptumšot skatu un padarīt īgnu Marijanas Dzergačas seju. Viņas mīlestība ap sevi spējusi saturēt visas trīs paaudzes — bērnus, mazbērnus un mazmazbērnus. Foto: M. Rukosuļevs

strādāju fermā, četrreiz dienā govīs slaucu, savai vienīgajai gotiņai sienu gādājām pa nakts melnumu, bet pēc malkas uz mežu pazagšus braucām. Nevienam darbs nedrīkstēja būt nedz smags, nedz nepadarāms. Virieši pazuda kara gados, retais atgriezās, mums, sievietēm, nācās visu smagumu vilkt. Bet laikam jau darba grūtums cilvēka mū-

žu neiespaido, cik katram nolikts, tik tas arī nodzīvo, — viņa spriež.

Savos 94 gados Marijana Dzergača ir gana stipra un dzīvo līdzī visam apkārt notiekošajam, bērniem, mazbērniem un mazmazbērniem viņas roku aditas top rakstainas zeķes un cimdi, bet viņas mātes sirds vienmēr ir nomodā par savu saimi.

Vējam vijole raud līdz

1908. gada 21. jūlijā pasauli ieraudzīja īstens rudzātiētis — **JĀNIS GAULENIEKS**. Saimnieka dēls, kurš apguvis vijoļspēli, izstaiģājis kara takas un atgriezies dzimtajā pusē, tagad vada dienas kopā ar sievu Antoniju.

Jāņa Gaulenieka vectēvs bijis bagāts cilvēks, saimnieks, turējis lopus un apstrādājis zemi. Tolaik Steķu sila apkaimē dzīvojušas stipras saimes, ļaužu bijis daudz, puisī — bramanīgi, mīlējuši turpat Steķu krogā iedzert un dižoties ar savu spēku.

Jāņa Gaulenieka mātei bijuši desmit bērni, bet trīsdesmitajos gados apkaimē plosījusies kāda lipīga plaušu kaite, daudzi apmiruši. No visas lielās desmit bērnu saimes dzīvi palikuši tikai četri. Kārļa Ulmaņa laikos dzīve gājusi kalnā. Kopā ar tēvu Jānis braucis uz Līvāniem, miestā bijis židiņu ka biezs. Pārdevuši židam govī, tas pamazītēm maksājis. Gadījies, ka zemniekiem naudas nebijis, taču tirgotāji precī labprāt devuši uz parāda. Rentes maksu par zemi

un mājām vajadzējis precīzi tieši noliktajā dienā samaksāt. Kas to nav varējis izdarīt, tam aprakstījuši mantu vai arī atsavinājuši zemi.

— Mans mūžiņš bija tik nelaimīgs, ka brīžiem nemaz vairs uz šīs pasaules dzīvot nepatika, — saka sirmā vīrs. — Kara laikā tiku aplaupīts un izputināts, atņēma lopus, arī manu māju nodedzināja. Tepat, rau, Steķu silā cik sētu kara gados ļaunprātīgi nosvīlināja. Ja vēl lādiņš būtu ķēris, bet cilvēki paši cita iekopto un sargāto dedzināja nost. Otrajā pasaules karā arī pats karot dabūju, 36 gadi man bija. Ērgļu pusē cīņās līdz mani ievainoja rokā, ilgi pa slimnīcām gulēju, bet beigu beigās sadragāto roku salāpīja gan. Sievu apņemt arī nebija joka lieta. Jaunās pie manis, kara invalīda, negribēja iet, taču beigās labu labo atradu, 22 gadus ar sieviņu nodzīvoju, līdz viņa aizgāja mūžībā. Tad es Antoniju satiku, abiem mums vienāds liktenis, arī viņai vīrs bija miris, sagājām kopā, nu jau trešais gadu desmits rit.

● Cik Jānis Gaulenieks sevi atceras, tik ilgi kopā ar viņu ir viņa vijole. Foto: M. Rukosuļevs

Vijoles spēlēja Jānis Gaulenieks iemanījies Līvānu sešklasīgās pamatskolas laikos. Tēvs dēlu varējis

izskolot, Jānis Mālkalnā izmācījies pirmās trīs klases, vēlāk skoloties Līvānos. No citiem skolas

biedriem dzirdētas, vijoles smel dzīgās melodijas lītin sirdi ielījušas un Jānis nebijis vairs mierā, kamēr tēvs puisim vijoli nopircis ar. Pa nedēļu kopā ar citiem skolas puikām dzīvojis Līvānos, vakaros spēlējis savu vijolīti, taču skolotāja dēls, trakulīgs un palaidnīgs puika, Jāņa instrumentu sadauzījis. Vēlāk gan vijole sala bota, bet kara gados to nozaguši.

Kā nu vijolnieks bez vijoles, nolēmis, ka jābrauc uz Daugavpili jaunu pīrkt. Pārdevis linus un nopircis vijoli, tiesa, bez stīgām un lociņa. Samaksājis jaunas vijoles cenu — 300 rubļus. Sarūpējis lociņu, pielāgojis stīgas un spēlējis. Kam? Sev un savai Antonijai, kādreiz arī citiem uzspēlējis kādu gabalu. — Kam es te meža purvā lai spēlēju, — jautā vijolnieks, vijoli pie pleca likdams. Senais instruments sirmā vīra rokās atdzīvojas, viņš pats iztaisojas un saldi sērīgas skaņas plūst no vecās vijoles kā no senas un nezināmas pasaules.

G. Kraukle

VESELĪBA

Autora kļūdas labojums

Andreja Vanaga rakstā «Latvijas tautas frontes darbība Livānos (1988. - 1991.)», kurš laikrakstā bija publicēts 13. oktobrī, bija vairākas neprecizitātes:

1. Rindkopā par 1988. gada 8. un 9. oktobri pareizi jābūt «LTF dibināšanas kongresā piedalījās arī Valdis Anspoks un Jānis Eiduks».
2. Rindkopā par 1988. gada 18. novembri pareizi jābūt «1988. gada 18. novembrī Latvijas karogu virs mājas Rīgas ielā 128 pacēla Dainis Gulbinskis».

Ar cieņu, A. Vanags

Precizējums

Laikraksta 7. novembra numurā publicētajā rakstā «Pensiju indeksācija oktobrī — kam tā pienācās» ir neprecizitāte. Pareizi jābūt: «No 1997. gada 1. septembra pensija tika pārrēķināta pēc formulas, saskaņā ar likuma «Par valsts pensijām» pārejas noteikumu 16. punkta 1. apakšpunktu:

$$P = 0,3 \times VA + 0,004 \times VA \times AS.$$

Sportotgriba jāsamēro ar veselību

Rajona sporta klubā «Cerība» šonedēļ četras dienas strādāja Valsts sporta medicīnas centra ārstu brigāde, kas veica apskati «Cerības» audzēkņiem. Šāda pārbaude notiek ik gadus. Ārstu brigādi vadīja sporta ārsts funkcionālajā diagnostikā Juris Krievkalns. Veselības pārbaude notiek par valsts līdzekļiem. Apskatei pakļauti tie audzēkņi, kas nodarbojas mācību treniņu un sporta pilnveidošanas grupās, nopietni un regulāri trenējas, piedalās sacensībās, un arī daļa no tiem, kas sāk treniņus sagatavošanas grupās. Pārbaudes rezultāti tiek apkopoti un ar tiem iepazīstinās sporta kluba vadību.

Uz plašāku sarunu par bērniem un viņu veselības stāvokli sporta gaitās «Novadnieks» aicināja Valsts sporta medicīnas centra ārstu Ludmilu Artjuhovu. Viņa pastāstīja:

— Esam ieradusies pārbaudīt veselības stāvokli tiem kluba audzēkņiem, kas regulāri trenera vadībā nodarbojas ar sportu. Mēs pārlicināmies, vai bērns drīkst to darīt, vai slodze viņam nav kaitīga, kādi ierobežojumi viņam varētu būt treniņos sakarā ar veselību. Konsultējam, dodam padomus, ja vajadzība, audzēkņa veselības stāvokli pārrunājam kopīgi ar viņa treneri. Veselības pārbaude notiek novērojot, kā sportista organisms reaģē uz slodzi. Pārlicināmies, vai līdzšinējās sporta slodzes nav radījušas kādas sekas.

Gadās, ka laika posmā no vienas veselības pārbaudes līdz otrai sportists ir pārcietis kādu slimību. Piemēram, šodien pie manis ieradās meitene, kura pa šo laiku ir slimojusi ar sirds muskuļa iekaisumu. Kopā ar viņas treneri apspriedām, cik liela treniņu slodze viņai turpmāk pieļaujama, ko viņa drīkst darīt un ko ne. Nupat šo telpu atstāja zēns, kam ir lielas problēmas ar mugurkaulu. Ja zēns joprojām turpinās smagus treniņus, viņa mugurkauls deformēsies vēl vairāk. Šim sportistam nozīmēju ārstniecisko vingrošanu, ar kuras palīdzību mugurkaula stāvokli varētu uzlabot.

Vienlaikus ar medicīnisko apskati tiek veikts arī eirotests fiziskā spēka pārbaudē. Ar tā palīdzību tiek noskaidrots, cik spēcīgas ir rokas, kājas, mugura.

— **Kādā veidā jūs nosakāt sportista organisma reakciju uz slodzi?**

— Vispirms pārbaudu pulsu, asinsspiedienu, paklausos sirdsdarbību, aprunājos par to, kādas ir sūdzības, ko dara treniņos, kā jūtas. Pēc tam lieku izpildīt fiziskus

● «Cerības» audzēkņi sporta medicīnas centra medmāsa Jeļenas Klaiņas vadībā veic eirotesta vingrinājumus. Foto: M. Rukosujevs

vingrinājumus — pietupienus četru minūšu laikā. Pēc tam vēlreiz skaitu pulsu, mēru asinsspiedienu. Sirds darbošanās parāda, kādu ietekmi šī slodze atstājusi. Gan pirms, gan pēc slodzes tiek taisītas arī elektrokardiogrammas.

— **Vai varat raksturot, kāds ir «Cerības» jauno sportistu veselības stāvoklis?**

— Preiļu sporta kluba bērnu veselības stāvoklis mani niecēprieicina. Šeit pārbaudes esmu veikusi daudzus gadus pēc kārtas. Pirms gadiem piecpadsmit rajonu bērni bija veselīgāki nekā rīdzinieki. Tagad ir otrādi. Ļoti daudziem ir deformēti mugurkauls, nepareiza stāja, skolioze. Diezgan daudzos gadījumos atklājas sirds trokšņi. Rakstu norīkojumus pie ģimenes ārstiem, lai noskaidrotu, kāda sirdij vaina. Daudziem bērniem ir hroniskas iekaisis, angīnas, bronhīti.

— **Kā par šādu pārbaudi rezultātiem var uzzināt bērnu un jauniešu vecāki?**

— Bērniem, kurus nosūtu pie ģimenes ārsta, šie norīkojumi jāparāda vecākiem. Daudzi vecāki, sevišķi Rīgā, bērnam līdz ierodas uz sporta ārstu pārbaudēm. Es to atļauju, un man ir prieks, ja vecāki seko pārbaudei un uzklauša manus ieteikumus. Diemžēl rajonos vecāki atnāk tikai atsevišķos gadījumos. Saprotu, ka viņiem tajā laikā jābūt darbā, bet var taču ierasties omīte vai cits tuvinieks.

— **Nereti vecāki ir ieinteresēti, lai viņu bērni nodarbotos ar sportu, tādējādi nostiprinot organismu un saturīgi pavadot brīvo laiku, kaut arī šiem bērniem veselības stāvoklis nav nemaz tik spidošs. Tajā pašā laikā treneri ir ieinteresēti «dabūt laukā» cik vien var, jo viņu darbu vērtē pēc iegūtajiem rezultātiem.**

— Uzskatu, ka katram bērnam jāsporto. Taču jāievēro ikvienam bērnam pieļaujamā slodze. Ja viņam veselība nav visai laba, jāpimēro ārstnieciskā slodze — ārstnieciskā fizikultūra vai vingrošana. Tādām bērnam, kurš ir praktiski vesels, var būt sporta slodze ar kaut kādiem ierobežojumiem. Teiksim, viņš nevar nodarboties ar svāra celšanu. Vai arī ar lekšanu, krosu, kā tas ir skoliozes gadījumā.

Un vēl ir trešā bērnu grupa — ar ļoti labu veselību. Viņiem var būt lielāka treniņu slodze, viņi iegūst godalgotas vietas un medaļas savai sporta skolai.

— **Kas būtu jāzina vecākiem, kuri nolēmuši, ka viņu bērnam jāuzsāk treniņi sporta skolā vai klubā?**

— Pirmkārt, ir pareizi jānovērtē, vai bērnam tas būs pa spēkam. Vai viņš nejūtas noguris pēc skolas, kāda ir viņa pašsajūta, vai papildus slodze viņu nenomocīs, vai viņam nav sūdzību. Bieži vien ir tā, ka bērni nejūtas slimi, jo viņi ir pieraduši ar savu slimību sadzi-

vot. Bet, ja organismā ir infekcija, kaut vai iekaisis, cilvēks nevar vienlaicīgi atdot enerģiju gan tās ārstēšanai, gan fiziskai slodzei. Rezultātā organisms novājinās, un tam var būt nepatīkamas sekas.

Otrkārt, pirms treniņu uzsākšanas obligāti ir jākonsultējas ar ģimenes ārstu un jāsaņem viņa atļauja. Sporta skolas nedrīkst ņemt bērnus bez šīs atļaujas, cits jautājums, kā skolas to ievēro.

— **Vai ir sporta veids, kurš būtu piemērots, nekaitīgs un ieteicams visiem bērniem?**

— Grūti tādu nosaukt. Piemēram, skoliozes gadījumā ieteicama peldēšana, bet bērnam ar sirdskaiti tā nebūtu vēlama. Arī tiem, kam slimas nieres, peldēšana nederēs. Katrā gadījumā vajadzīga individuāla pieeja un konsultācija ar ārstu. Piemēram, šajās dienās konsultēju zēnu, kuram atklājas sirds ritma traucējumi. Vieglatlētika viņam nav piemērota. Sarunā atrādām kompromisa variantu, ka zēns varētu nodarboties ar cīņu sportu veidiem, kas viņam patīkot. Ir gadījumi, kad ieteicam tikai ārstniecisko vingrošanu. Bet daudzos gadījumos 13-14 gadus veciem bērniem atklātie sirds ritma traucējumi saistīti tikai ar strauju augšanu un ir pārejoši. Mēs iesakām slodzes ierobežošanu vai viena sporta veida maiņu pret citu.

— **Vai treneri to ievēro? Kā šī informācija pie viņiem nonāk?**

— Ja nepieciešams, es uzreiz pēc bērna apskates rakstiski informēju treneri un bērna vecākus. Rekomendāciju ievērošana atkarīga no trenera gudrības un tālredzības. Un arī no atbildības. Jo treneris atbild par to, vai audzēkņus treniņa laikā no slodzes nesaslims.

— **Šīs sarunas laikā jūs minējāt vairākus nopietnu slimību gadījumus, kas atklājušies pārbaudes laikā. Kā tas var būt, ka vecāki par savu bērnu neko nav zinājuši, bet, lūk, no Rīgas atbraukusi ārste atrod kaiti?**

— Domāju, ka tas liecina par vecāku neuzmanību. Pieminēju zēnu, kam atklājās ļoti izteiktas mugurkaula izmaiņas. Kā to neredzēja vecāki? Skolotāji? Ģimenes ārsts? Jā, ar citām slimībām zēns slimo ļoti reti un ģimenes ārsts viņu ir redzējis maz. Bet vecāki nemaz nav pamanījuši, ka bērns nepareizi sēž un ka skolioze izveidojusies jau plašā apmērā. Uzrakstīju ziņojumu ģimenes ārstam, jo steigšus ir vajadzīga ārstnieciskā vingrošana.

— **Preiļos ārstnieciskā vingrošana nemaz nav pieejama.**

— Ja ar ārstniecisko vingrošanu te ir problēma, tad to vajag risināt. Ir visas iespējas Rīgā apmācīt kādu medmāsu, kas varētu šeit vadīt ārstniecisko vingrošanu vismaz skoliozes un nepareizas stājas novēršanai.

L. Rancāne

Sadarbībā ar Eiropas
Komisijas Delegāciju
Latvijā

EIROZINĀS

Identifikācijas kartes ceļojumiem uz Eiropu būs 2003. gadā

Valdība akceptēja grozījumus identifikācijas karšu koncepcijā. Kā žurnālistiem prognozēja Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks Mārtiņš Bičevskis, pirmās identifikācijas kartes Latvijā varētu tikt izsniegtas 2003. gada pašā sākumā. Aprēķināts, ka identifikācijas kartes jāizsniedz 1,5 miljoniem Latvijas iedzīvotāju, un šis process varētu

ilgt līdz 2005. gadam.

Tajās būs paredzēta iespēja mainīt reģistrēto iedzīvotāja dzīvesvietu. Pēc izvēles iedzīvotāji šīs identifikācijas kartes varēs saņemt ar plašas funkcionalitātes mikroprocesoru. Līdz 8. Saeimas vēlēšanām nekā netiks mainīts, un vēlēšanu process noritēs, izmantojot pasēs.

TĒMA

Skats no «mākoņa maliņas»

Slavenā beļģu dramaturga Morisa Māterlinka lugā «Zilais putns» ir kāda brīnšķīga epizode, kurā vēl nedzimušie bērņuki kaut kur tur — «aiz mākoņa maliņas» — nepacietīgi gaida brīdi, kad uz zemes dzīvojošie vecāki viņus beidzot pasauks. Pastāv arī cita teorija, ka paši bērni izvēlas savus vecākus. Ja tas tā, būtu interesanti zināt, cik lielā mērā viņu lēmumu varētu ietekmēt pasaulīgās dzīves materiālā puse.

Dzemdībām atvēlēts tik atšķirīgs laiks

Pat visai kompaktajā Eiropas kontinentā cilvēkberna ierašanās pasaulē saistīta ar visai atšķirīgām priekšrocībām un materiālajiem labumiem. Lai cik rezignēti mēs vērtētu Latvijas dzīves līmeni uz Eiropas attīstītāko valstu fona, māmiņas un jaundzimušā atbalsta ziņā Latvija pierāda savu pieredzi Eiropai.

Vācijā topošā māmiņa domām par bērniņu pilnībā var nodoties 6 nedēļas pirms un 8 nedēļas pēc priecīgā notikuma, savukārt Grieķijā abi periodi ir vienlīdz lieli — 56 dienas, gluži tāpat kā Luksemburgā un arī Latvijā (pašreiz gan apzinīgākās grūtnieces, kuras laikus stājas medicīniskajā uzskaitē, saņem vēl papildbalvu — 14 dienas; vēl par 2 nedēļām pēcdzemdību atvaļinājumu paildzina dzemdību sarežģījumi vai dvīņi).

Francijā šīm nedēļām noteikts cits sadalījums — 6 nedēļas pirms un 10 nedēļas pēc dzemdībām. Interesanti, ka, sagaidot ģimenes trešo atvasi, valsts paredzējusi 26 brīvas nedēļas (8 no tām pirms dzemdībām), savukārt dvīņiem — 34 nedēļas (12 — pirms dzemdībām). Bet, ja nu Dieviņš jauno māmiņu aplaimojis ar vairāk nekā diviem jaundzimušajiem, tad Francijas valsts no savas puses viņai dāvā 46 nedēļas garu atvaļinājumu (24 nedēļas — pirms piedzimšanas). Somijā pēc ražīgām dzemdībām par katru papildus jaundzimušo pienākas attiecīgi 60 papildatvaļinājuma dienas bērna kopšanai.

Gribētu pievērst uzmanību kādai Čehijas īpatnībai. Latvijas otrās brīvvalsts gados atšķirībā no padomju laika tika likvidētas vientuļajām mātēm noteiktās priekšrocības. Protams, šajā nenoformēto attiecību laikmetā grūti noteikt īsteni vientuļas mātes. Nez, kā to izvērtē Čehijā, tomēr šajā zemē tradicionālo maternitātes pabalsta ilgumu (28 nedēļas) līdz 37 nedēļām pagarina gan pēc vairākbērnu dzemdībām, gan arī vientuļajām mātēm.

Domāju, ka vairākām Eiropas valstīm raksturīgo tendenci — samazināt pirmsdzemdību atvaļinājuma laiku, attiecīgi palielinot apmaksāto periodu pēc mazuļa piedzimšanas, ar sapratni uzņemtu arī daudzas mūsu jaunās māmiņas, kurām grūtniecības laikā nav nekādu īpašu sarežģījumu, jo svarī-

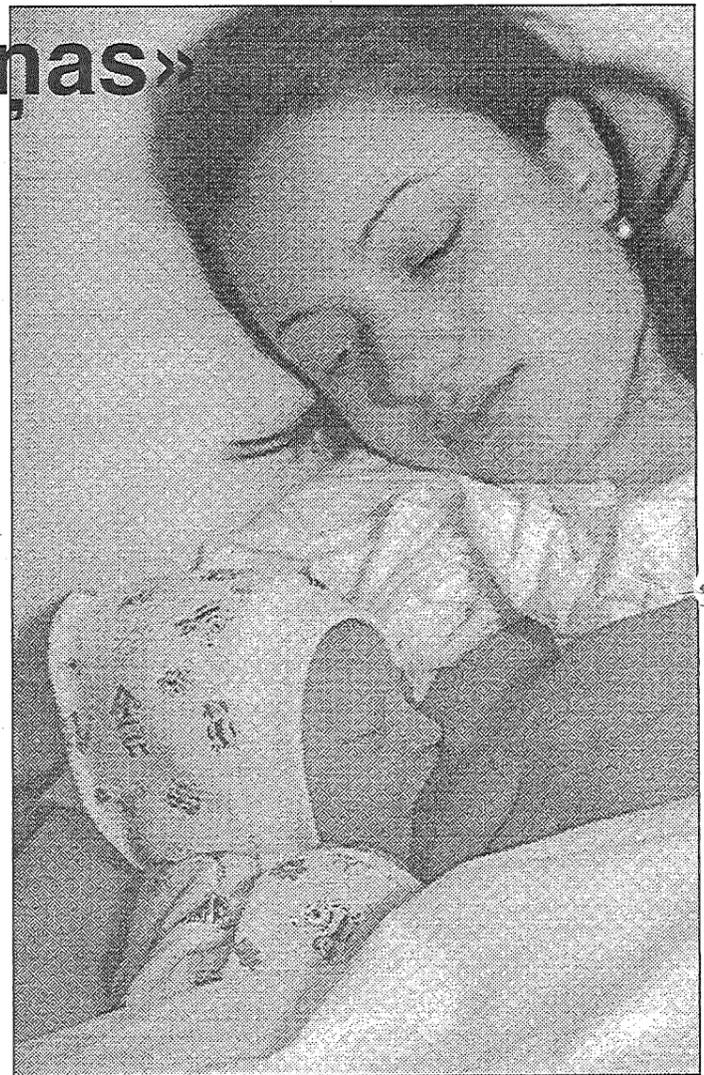
gāks un grūtāks tomēr ir jaundzimušā aprūpes laiks. Varbūt nākotnē šo attiecību varēs izvēlēties pati sieviete.

Tā, piemēram, Lihtenšteinā no 20 maternitātes atvaļinājuma nedēļām tikai 4 paredzēts vaļoties pirms bērna dzimšanas, tāpat kā Dānijā, toties tur apmaksāts pēcdzemdību atvaļinājums atvēlēts vēl 24 nedēļu garumā pēc bērna nākšanas pasaulē. Interesanta piebilde, ka pēdējās 10 no šīm 24 nedēļām mazuļa aprūpi un atbilstošos pabalstus var saņemt jaunais tēvs.

Dzemdību atvaļinājums tēviem?

Aizkustinoši, ka Zviedrijā jaunie tēvi sakarā ar bērna piedzimšanu ir tiesīgi saņemt 10 «tēva dienas». Dānijā tēvi drīkst mātes vietā paņemt pēcdzemdību atvaļinājumu. Latvijā, ja vien priekšniecība nav īpaši pretimnākoša, pat pēc ģimenes dzemdībās pavadītas moku nakts varonīgie tētuki bieži vien spiesti stāties darba ierindā izvārguši, bāli, apsarkušām acīm...

Latvijā pašreiz spēkā esošie likumi nonāk zināmās pretrunās, jo darba likumdošana paredz bērna kopšanas atvaļinājumu piešķirt vienīgi mātēm, kamēr maternitātes pabalstu drīkst izmaksāt arī tēviem. Pagaidām gan šādi gadījumi Latvijā ir reti un vairāk saistās ar ekstremālām situācijām — mātes nāve, slimība utt. Tomēr Labklājības ministrijas Pabalstu no-

● Pirmās Rīgas dzemdību namā 2000. gadā dzimušais bērns Katrīna mātes — Lindas Grigorovičas rokās.

daļas vadītāja Ināra Baranovska pavēstīja priecīgu jaunumu: nākamgad 1. jūnijā apstiprināmais jaunais Darba likums atļaus šo bērna kopšanas atvaļinājumu likumīgi pieprasīt arī stiprajam dzimumam, ja pašai ģimenei tā šķitīs labāk un izdevīgāk.

Ne visur Eiropā 100% pabalsts

Mūsu valdība pelnījusi atzinību par itin jūtamo bērna piedzimšanas pabalstu, kura pamatsummu — 98 latus — jaunā māmiņa var itin viegli dubultot, laikus stājoties grūtniecības uzskaitē. Kaut gan saprotami, ka šādu labvēlību vairāk diktēja nevis valsts pārticība, bet gan daudzu jauno ģimeņu nabadzība, kā arī raizes par katastrofāli zemo dzimstību Latvijā.

Tāpat kā itin respektējams ir fakts, ka maternitātes pabalstus Latvijā (arī Igaunijā) aplēš 100% apmērā no līdzšinējās algas, kamēr dienvidu kaimiņi izmaksā tikai 80 procentus.

Protams, salīdzināt Baltijas valstis ar citām Eiropas zemēm var vienīgi nosacīt, jo katrs zina, ka summas, kādas par šiem pašiem algas 100% saņem jaunās māmiņas Luksemburgā, Nīderlandē un Norvēģijā, jūtami atšķiras no mūsu dzemdētāju rocības. Maternitātes pabalsts adekvāts

saņemtajai algai ir arī Polijā un Spānijā.

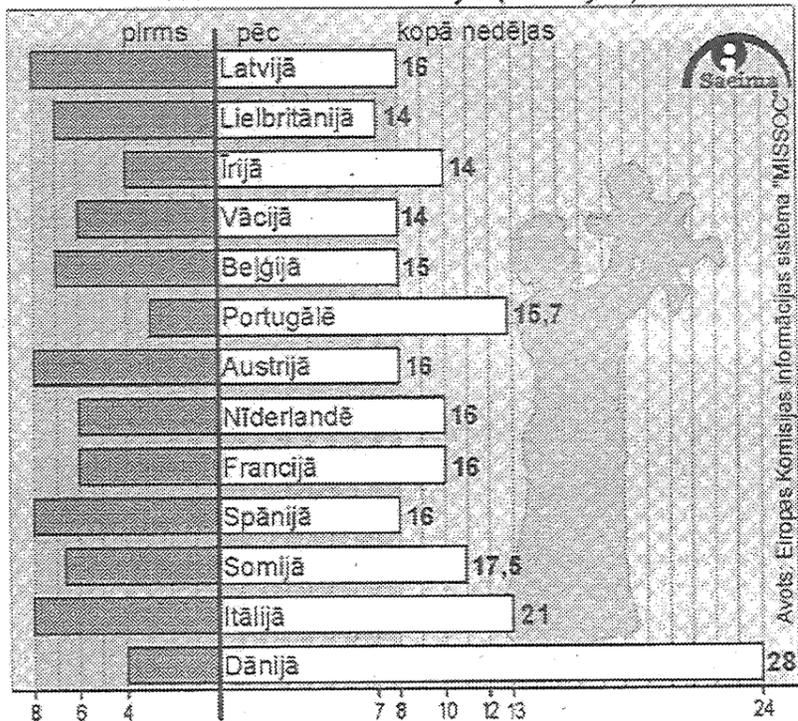
Apvienotās Karalistes zemēs jaunās māmiņas saņem 90% algas (gan tikai pirmās 6 nedēļas), Beļģijā — 82% (pirmās 30 dienas, pēc tas sarūk), Itālijā maternitātes pabalsts ir 80% no saņemtās algas. Īrijā attiecīgie procenti šķiet viszemākie — tikai 70, tomēr šeit tāpat kā vēl dažās Eiropas valstīs, Latviju ieskaitot, ir fiksētas minimālās vai maksimāli pieļaujamās robežas. Bet pašai summai jau ir nozīme vienīgi konkrētas valsts dzīves līmeņa, tāpat kā konkrētas māmiņas algas līmeņa kontekstā.

Tāpēc interesantāki un saprotamāki šķita principi, pēc kuriem dažās valstīs savdabīgi tiek aprēķināts bērna piedzimšanas vienreizējais pabalsts: Polijā tas noteikts 20% apmērā no valsts vidējās darba algas, bet Ungārijā... 150% no minimālās vecuma pensijas.

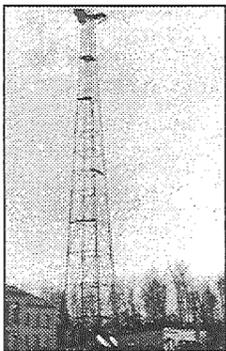
Un tomēr — vismaz man maternitātes atvaļinājuma ilgums šķiet pat nozīmīgāks par konkrētām naudas summām. Un nešaubos, ka «tie, aiz mākoņa maliņas» domā gluži tāpat. Kāds gan labums no prāvas naudas, ja nebūs iespējas pietiekami ilgi un netraucēti izbaudīt unikālos mātes un jaundzimušā divatnības brīžus?

Daina Oliņa

Maternitātes pabalsts Grūtniecības un pēcdzemdību atvaļinājumi, par kuriem tiek maksāts maternitātes pabalsts, ES valstīs un Latvijā (nedēļās)

VĒSTURE

● Televīzijas translācijas tornis kopš sešdesmitajiem gadiem ir augstākais uzbūvētais objekts ne tikai pilsētā, bet arī visā rajonā.

Pa Raiņa bulvāri — vēstures ceļos

Turpinājums. Sākums 27. oktobra un 3. novembra numuros.

Raiņa bulvāris un sabiedriskās iestādes

Lai pastāstītu par visiem vēsturiskajiem notikumiem, kas risinājušies Liepū jeb Raiņa bulvārī, vienas vai vairāku laikraksta lappušu būtu par maz. Katra šajā ielā uzceltā, nojauktā un pēc tam atjaunotā ēka ir pelnījusi atsevišķu stāstu, nemaz nerunājot par to cilvēku likteņiem, kuru kājas spērušas soļus pa smilšainajiem gājēju celiņiem (izrādās, ka tikai 1964. gadā Raiņa bulvārī uzklāja asfaltu).

Kur tagad esam pieraduši skatīties? Tāpat kā centrālās pilsētas sabiedriskās ēkas, pēckara gados bijis klajs lauks, kā arī pilsētas stadions. Vēl piecdesmitajos gados stadiona laukumā pie Raiņa bulvāra notika ne tikai sporta sacensības, bet arī svētku mitiņi. 1961. gadā stadiona vietā uzcēla toreizējo rajona izpildkomiteju. Tagad šajā ēkā atrodas Preiļu rajona padome, izglītības pārvalde un citas iestādes. 1964. gadā pretī rajona izpildkomitejas ēkai iekārtoja plašu laukumu un svinīgi uzstādīja Leņina pieminekli. No šī laika obligātās demonstrācijas valsts svētku laikā no Pionieru (tagad Tirgus) laukuma pa Raiņa bulvāri devās pie vadoņa pieminekļa. Tur notika mitiņi ar patētiskām runām, patriotiskiem saukļiem un uzmuninošām devīzēm. Sešdesmito gadu beigās pie Leņina pieminekļa izveidoja zālājus, iedestīja rozes.

Pakāpeniski Raiņa bulvāra daļā, kas atrodas tuvāk parkam, parādījās jaunas ēkas. 1957. gadā tika uzcelts rajona kultūras nams, padomijas laiku prasībām atbilstošs un plašs. Gadu vēlāk nodeva ekspluatācijā kompartijas māju. Sešdesmitajos gados uzbūvēja pasta

● Laukumā pretī Preiļu rajona izpildkomitejai ilgu laiku nācēju sagaidīja Iljičs. Sākumā — visā augumā izslēpīgs un savu tradicionālo naģeni rokā (runā, ka Viļānos bijis gluži tāds pats piemineklis, tikai vadonim naģene galvā), vēlāk — tikai vadoņa galva, kas kalta granītā. Pašlaik no bijušās godības saglabāties vienīgi labiekārtotais laukums.

ēku, kā arī radioreleju staciju un televīzijas translācijas torni. Preiļi ieguva mūsdienīgas pilsētas vaibstus, ko papildināja viesnīca četrdesmit vietām (1961. gadā), Preiļu rajona slimnīca (1963. gadā), bet 1977. gadā arī kinoteātris «Ezerzeme».

No mazākumtautību skolu vēstures Raiņa bulvārī

Pētot izglītības iestāžu izveidošanās vēsturi Preiļos, nākas secināt, ka vienā laikā ar Preiļu pagasta latviešu sešklasīgās pamatskolas izveidošanu tika atvērta arī Preiļu krievu sešklasīgā pamatskola. Dokumentos teikts, ka tā atradusies netālu no vecticībnieku baznīcas Raiņa bulvārī 9. Zināms, ka Preiļu miestīņa skolas pagājušā gadsimta divdesmitajos gados atradās uz augstāka līmeņa nekā apkārtnējās lauku skolas, kuras parasti tika izvietotas vecās un nolietotajās koka ēkās, kas bija maz piemērotas skolu vajadzībām.

Nemot vērā mazākumtautību iedzīvotāju lielo skaitu valstī, īpaši Latgalē un Preiļos, valdībai vajadzēja rast iespēju atrisināt nacionālo jautājumu. 1919. gada 8. decembrī pieņemtais likums par Latvijas izglītības iestādēm noteica, ka mazākumtautību skolu iekārta Latvijā «savā organizācijā ir autonoma». Taču atsevišķu klasi mazākumtautību skolēniem varēja atvērt tikai tad, ja grupā bija vismaz 30 attiecīgās tautības skolēni. Likums paredzēja arī mazākumtautībām obligāto izglītību visiem bērniem no pilna sestā mūža gađa līdz sešpadsmitajam gadam. Šajā laikā bērnam bija jāmacās mājās vai pirmsskolā, jāpabeidz sešklasīgā pamatskola un divklasīgā papildskola. Pie Izglītības ministrijas izveidoja mazākumtautību skolu departamentu,

● 1957. gadā nodeva ekspluatācijā Preiļu rajona kultūras namu. Tas sekmīgi darbojās līdz 1995. gada 2. jūnijam, kad pulksten 17.00 ēkai iebruka griesti. Laimīgā kārtā negadījuma vietā nebija cilvēku. Ir pagājuši seši gadi un pieci mēneši, taču joprojām nav skaidri zināms, kad būs nauda, lai iesāktos remontdarbus pabeigtu.

kura sastāvēja ietilpa vācu, krievu, ebreju, poļu un vēlāk arī baltkrievu skolu pārvalde.

Krievu skolu pārvalde darbu uzsāka 1920. gada 2. janvārī. Tajā pašā laikā sāka darboties arī ebreju skolu pārvalde. Jāpiezīmē, ka Preiļos tajā laikā bija abu tautību skolas. Mazākumtautību skolu pārvaldes, izmantojot likumā paredzētās tiesības, centās atvērt pēc iespējas vairāk savu mācību iestāžu. Statistikas dati rāda, ka līdz 1934. gadam pamatizglītības iestāžu skaits Latvijā strauji auga.

Divdesmitajos gados katra mazākumtautību skolu pārvalde, vadoties no konkrētiem apstākļiem, izstrādāja savām skolām mācību plānus un programmas, ko apstiprināja Izglītības ministrija. 1932. gada jūnijā šie plāni tika atcelti un ar 1932./33. mācību gadu visās mazākumtautību pamatskolās sāka ieviest vienotus mācību plānus. 1934. gada likums par tautas izglī-

tību paredzēja, ka mazākumtautību pilsoņu bērniem atveramas atsevišķas mācību iestādes vai klases ar attiecīgās tautas valodu kā mācību valodu un latviešu valodu kā obligāto mācību priekšmetu.

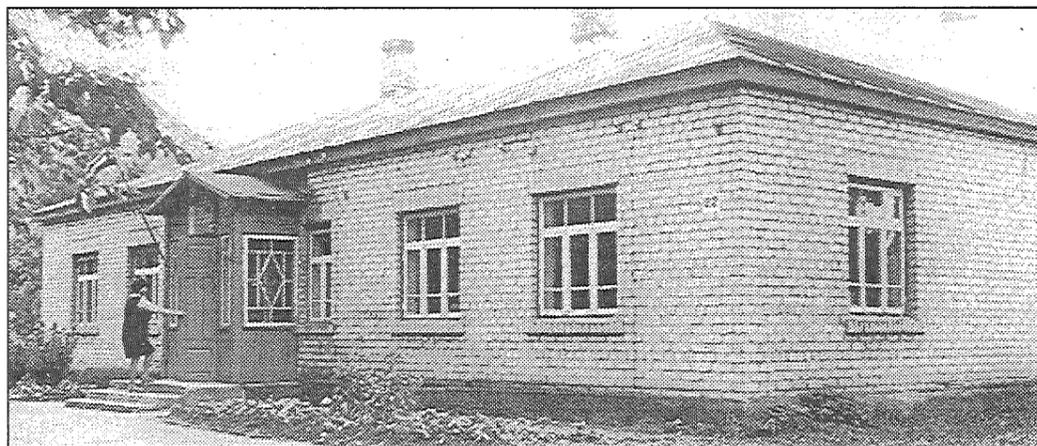
Katrs bērns drīkstēja mācīties tās tautības skolā, pie kuras piederēja viņa vecāki, ja tās tautības valodā bērns varēja brīvi izteikt

savas domas. Pretējā gadījumā viņam bija jāapmeklē latviešu skola. Jaukto tautību skolās mācības notika latviešu valodā.

Publikācijā izmantoti Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja arhīvu materiāli un fotogrāfijas.
Turpinājums nākamsestdien.
L. Kirillova

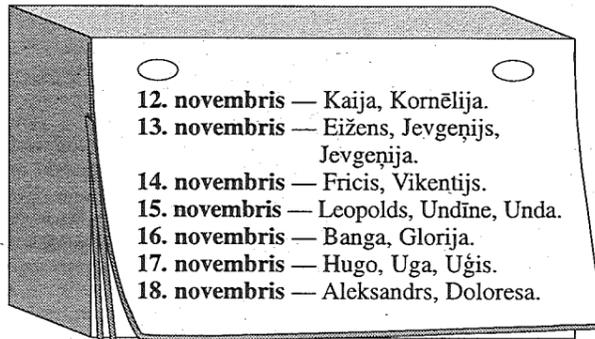

● Preiļu krievu sešklasīgās pamatskolas ēka Raiņa bulvārī 9.

● Raiņa bulvārī 22 atradās Preiļu pilsētas izpildkomiteja. Par ēkas nozīmīgumu liecina toreizējais Latvijas PSR karogs.

APSVEIKUMI, GADSKĀRTU IERAŽAS

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

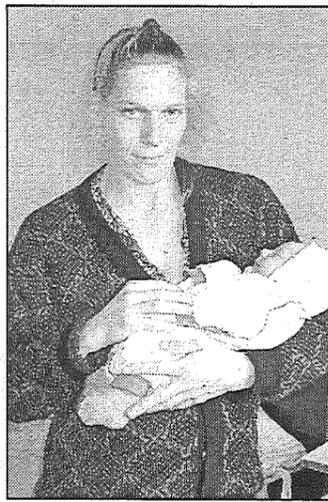

5. novembrī trešos šupla svētkus svinēja ZANDA ŠOLDRE, kura apmeklēja bērnu darbnīcu «Pasaciņa» grupiņu ar skaistu nosaukumu «Pelnušķīte». Zandai ļoti patīk spēlēties leļļu mājā, kā arī pucēties. Viņai ir divi ļoti draugi — Elīna un Pāvils, bet nākotnē Zanda gribētu kļūt par skolotāju. Mazajai jubilejai negaršo siers, bet ļoti, ļoti labprāt viņa našķojas ar šokolādi. Lieli piedzīvojumi mazajai Zandīnai ir tajās reizēs, kad viņa aizbrauc uz laukiem pie vecmāmiņas.

Audz laimīgs, mazais!

31. oktobrī pasaulē nāca prelietes Radas Čubrevičas pirmās bērns — meitene. Par mazulītes piedzimšanu priecējās viņas tētis Sergejs un vecmamma. Bet jaunā māmiņa teica paldies dzemdību nodaļas darbiniekiem par sirsnīgo atbalstu un palīdzību.

7. novembrī piedzima Ninas Balančonokas ceturtais bērns, kam māmiņa devusi vārdu Alina. Par meitiņas piedzimšanu priecējās tētis Aleksandrs. Mazās Alinas auklēšanā palīdzēs trīspadsmitgadīgā Ligita, astoņgadīgais Jānis, septiņgadīgais Edgars, kā arī vecmamma Lidija un vectēvs Pēteris.

Nina teica paldies ārstam Jurim Kļaviņam, vecmātei Aleksandrai un pārējiem par palīdzību meitiņas piedzimšanā.

Tēvs un jaundzimušais

Sākumā bērns tēvam var likties svešs. Jauni tēvi bieži jūtas un izskatās neveikli, pirmoreiz paņemdami rokās savu bērnu, jo nesaprot, cik tas ir vārgs un cik izturīgs, nezina, kā īsti to turēt. Tēvam un bērnam, tāpat kā mātei un bērnam, vajadzīgs laiks, lai iepazītu viens otru. Tāpat kā sievietes, arī vīrieši parasti neiemil savu bērnu no pirmā acu uzmetiena.

Tomēr daudzi tēvi jūt, ka viņu klātbūtne bērna dzimšanas brīdī palīdz viņiem veidot saikni ar bērnu, iedibināt labu attiecību sākumu. Tas notiek vēl veiksmīgāk, ja tēvam ir iespēja kontaktēties ar bērnu laika posmā, ko sieva pēc dzemdībām pavada slimnīcā. Tiesa, šis tēva un bērna iespējamo kontaktu laiks parasti ir ļoti ierobežots.

Kaut gan vīriešu dzīves galvenais saturs ir saistīts ar darbu, daudzi tēvi tomēr labprāt rotaļājas ar bērniem, mazgā, pārgērbj un baro viņus, nomierina raudošus bērnus. Tradicionālais uzskats allaž ir bijis tāds, ka tēvs nevar bērnus aprūpēt tik labi kā māte. Pēdējo laiku pētījumi gan liecina, ka tēvi vecāku lomā ir tikpat sekmiņi kā mātes. Viņi tikpat labi uztver bērnu vajadzības un tikpat atsaucīgi izturas pret tām kā mātes, arī bērna kopšanu viņi spēj iemācīties tikpat veiksmīgi.

Viena no iespējamām nodarbībām, kur var ļoti labi iesaistīties tēvs, ir bērna vannošana. Daudzi

tēvi atceras, ka pēc bērna pirmās vannošanas viņi bijuši slapji gan no baiļu sviedriem, gan no vannas ūdens. Tēviem, tāpat kā mātēm, pirmie soļi bērna kopšanā prasa lielu sasprindzinājumu.

Bērna barošanā tēvam ir grūtāk iesaistīties, it sevišķi tad, ja bērns tiek zīdīts ar krūti. Daži tēvi tomēr arī šādos gadījumos cenšas pēc iespējas palīdzēt, apmainot bērnam autiņus pirms vai pēc barošanas, vēlāk iemidzinot viņu un tamlīdzīgi. Daži tēvi ceļas arī naktīs un vai nu atnes bērnu mātei zīdīt, vai vienkārši zīdīšanas laikā pasēž mātei blakus. Citi tomēr vēlas naktī kārtīgi izgulēties, lai neciestu nākamās dienas darbspējas un varbūt vēl būtu iespējams palīdzēt sievai dienas darbos.

Ja bērns tiek barots no pudeles, tad viņu, protams, tikpat labi var paēdināt kā tēvs, tā māte. Daudziem tēviem šī nodarbošanās patīk, jo rada iespādu, ka viņi patiešām dod savu ieguldījumu bērna augšanas procesā.

Galējība attieksmē pret tēva lomu ir vīriešiem, kuri ir neapmierināti, ka viņiem pārāk maz iespēju nodarboties ar bērniem. Dažreiz sievas par šādu pārlieku iesaistīšanos bērna kopšanā nemaz tik ļoti nepriecājas, jo uztver to kā savu spēju apšaubīšanu vai savu likumīgo pienākumu atņemšanu. Lai izvairītos no konflikta, nepieciešams kopīgi apspriesties par abu vēlmēm.

Otra pretējā galējība ir tēvi, kuri ar bērniem negrib ņemties. Šie vīrieši nereti ir sapikuši, ja viņus lūdz palīgā apgulēt bērnu vai aiznest uz virtuvi bērna traukus. Bieži viņi iebilst, ka visu dienu ir pavadījuši darbā, lai finansiāli nodrošinātu ģimeni, bet viņiem vēl «uzgrūž» mājas pienākumus. Vai tiešām sieva, kura visu dienu pavada mājās, nevar tos paveikt pati? Šiem tēviem ir ļoti grūti aptvert, cik ārkārtīgi daudz laika prasa jaundzimis bērns un cik liela fiziska un emocionāla slodze uzlikta jaunajai mātei.

Lai atrisinātu šo konfliktu, laulātajiem sīki jāpārrunā visas savas domas un izjūtas. Viegļāk ir tad, ja arī māte agrāk ir strādājusi un daļēji saprot vīra problēmas. Arī vīrs, kuram vienu vai divas dienas nāksies pavadīt «tikai» mājās pie bērna, labāk spēs saprast, ko nozīmē būt mātei «ar pilnu slodzi».

To, kādā mērā tēvs vēlas iesaistīties bērna kopšanā un audzināšanā, lielā mērā var noteikt viņa paša bērnības pieredze. Arī bērna dzimums var ietekmēt tēva līdzdalības pakāpi. Piemēram, pirmdzimtie dēli parasti izraisa vislielāko tēva aktivitāti. Vēlāk tēvi bieži pārliecinās, ka viņu uzmanība vairāk vajadzīga vecākajiem bērniem nekā jaundzimušajam brālim vai māsai.

(No B. Čālmersas «Rit mums piedzims...»)

Atbrauc Mārtiņš, atrībināja

Kristīgā baznīca Mārtiņu saista ar Tūras bīskapa Mārtiņa (336. — 401. g.) vārdu, kurš tiek pieminēts kā visnenākā klostera dibinātājs Gallijā, kā kristietības izplatītājs un nostiprinātājs šajā novadā. Pēc nāves iecelts svēto kārtā.

Latviskajās tradīcijās ar Mārtiņa dienu 10. novembrī vispirms saistās saimnieciskā gada nobeigums, arī ganu un pieguļas laika beigas un visas dzīvās dabas gatavošanās ziemai. Tad Dievs iemet pēdējo aukstuma akmeni ūdenī un tas pārklājas ar ledu, tad lācis aizmieg ziemas miegā. Mārtiņa dienā lācis uzmeklē un apēd tādas taukas zāles, no kurām drīz aizmieg un visu ziemu negrib ēst. Viņš ceļas augšā tikai kāpostu Māras dienā.

Rūpējoties par zirgu labklājību, Mārtiņam tiek upurēts gailis tradicionāli melnā krāsā. Mājlopu labklājību pēc senlatviešu ticējumiem garantēja arī citu normu ievērošana. Mārtiņos nevar strādāt, īpaši tos darbus, kas saistīti ar vilnu. No tā bija atkarīgs, vai nākamajā gadā labi padosies aitas. Nedrīkst adīt, jo tad rodas ragaini jēri. Melderi ļāva atpūsties dzimavām, lai maizēi būtu svētība.

Gaidāmā laika vērojumos un paredzējumos vienmēr līdzās ir Mārtiņš un Katrīna.

Mārtiņš sedza ledus sagšu

Pār purviem, ezeriem;

Ies nedēļa, ies otrā,

Gan Katrīna izārdīs.

Mārtiņš, brālītis,

Tiltiņu grūda;

Katrīna, nebēdne

Izārdīja.

Mārtiņš taisa tiltus, Katrīna ārdā: pa Mārtiņiem salst, pa Katrīnām kūst. Veci ļaudis saka, ka tad Katrīna ar Mārtiņu precējoties.

Laiks un raža — elementi, kas vienmēr savstarpēji saistīti: no laika lielā mērā atkarīgs, kā pārziemo rudzi, kā nākamajā vasarā padosies sējumi. Sakritības ievērotas arī starp noteiktām dienām — starp Mārtiņiem un Ziemassvētkiem, Mārtiņiem un Lieldienām, Mārtiņiem un Vasarsvētkiem.

◆ Ja Mārtiņa diena ir jauka un skaidra, tad ziemā būs liels sals.

◆ Ja Mārtiņa diena miglaina, tad ziema būs silta.

◆ Ja Mārtiņa dienā sniegs uz jumtiem, būs gara ziema.

◆ Ja Mārtiņa dienā sarma kokos, būs daudz dārza augļu.

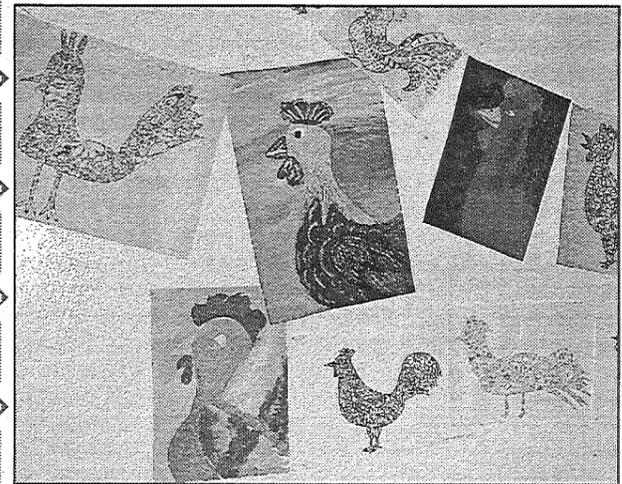
◆ Kad ap Mārtiņiem kokos un krūmos redzamas zaļas lapas, tad nākamajā gadā ap Vasarsvētkiem būs maz zaļu lapu.

◆ Ja Mārtiņa dienā zosis iet pa ledu, tad Ziemassvētkos viņas peldēs pa ūdeni.

◆ Ja zosis Mārtiņos pa dubļiem staigā, tad Lieldienās pa ledu.

◆ Ja pēc Mārtiņiem daudz sniega, tad izdosies laba vasara. Ja pēc Ziemassvētkiem pulka sniega, tad labība būs plāna.

Mārtiņš rībēdams atbrauc pa sasalušo zemi un aizbrauc, aizvezdams sev līdzī siltumu un atgādinādams par ziemas iestāšanos.

● Mārtiņdienai veltīta gaiļu izstāde rajona bērnu un jauniešu centrā.

Popgrupa «Mēs paši» svin piekto dzimšanas dienu

Šogad savas pastāvēšanas piekto gadskārtu svin Līvānu novada Turku pagasta jauniešu popgrupa «Mēs paši», kura vadītāja un arī soliste ir Vineta Elksne. Popgrupa «Mēs paši» ir īpaša ar to, ka gan dziesmu izvēle un mūzikas komponēšana, gan arī grupas vadība un organizatoriskās lietas ir pašu jauniešu ziņā. Kā informēja kultūras darba organizatore Turku pagastā Terēzija Rubene, popgrupas «Mēs paši» jubilejas koncerts un balle notiks šodien pulksten 20.00 Zundānu tautas namā.

G.Kraukle

PAR VISU...

Ziemeļvalstu dzeja un mūzika bibliotēkās

Preiļu rajona galvenā bibliotēka jau vairākus gadus pēc kārtas iesaistās biedrības «Norden Latvijā» rīkotajās Ziemeļvalstu bibliotēku dienās. 14. novembrī tajā paredzēta dzejas pēcpusdienu «Vārdi un toņi Ziemeļos». Kā informēja rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, dzejas lasījumi skanēs Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņu izpildījumā.

No 12. līdz 18. novembrim Latvijā notiks Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, turpinot pirms gadiem aizsāktu tradīciju. atvijas bibliotēkās šajā projektā iesaistījās pirms četriem gadiem.

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļai katru gadu ir cita tēma. Šogad uzmanības centrā būs ziemeļu lirika, ziemeļu dziesmas un ziemeļu mūzika, bet kopējā tēma ir «Vārdi un toņi Ziemeļos».

Nedēļa sāksies ar atklāšanas ceremoniju 12. novembrī pulksten 19.00, taču, lai padarītu šo tradīciju spilgtāku un oriģinālāku, dalībnieki tiek aicināti tradicionālā lasījuma vietā šogad dziedāt dziesmu. Vakarā tiks izslēgts elektriskais apgaismojums un dziedātas ziemeļu dziesmas.

Latvijas bibliotēkās, kuras iesaistīsies Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, klātesošie tiek aicināti dziedāt «Vem kan segla forutam vind» — «Kas bez vēja var zēģelēt», kuru tulkojis Knuts Sku-

jenieks. Pēc mēģināja tā pazīstama kā latviešu galda dziesma «Es un viņš, un vēl mēnestiņš».

Nedēļas tematika dod plašas sadarbības iespējas, tādēļ bibliotēkas aicina piedalīties vietējos mūziķus, skolu korus, kuri palīdzētu izdziedāt dziesmas.

Pēc Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas noslēguma visu bibliotēku pārstāvji 14. decembrī tiksies nelielā forumā Rīgā, Ziemeļvalstu Informācijas birojā. 10 aktīvākās bibliotēkas kā dāvanu varēs saņemt pašu izvēlētu grāmatu no grāmatnīcās pieejamā klāsta, kā arī iepazīties ar Ziemeļvalstu Informācijas biroja darbību.

L.Rancāne

Skolēni piedalījās konkursā «Mans policista tēls»

Septembrī un oktobrī visās Latvijas mācību iestādēs valsts policija organizēja akciju «Policijas dienas». Akcijas laikā arī Preiļu rajona skolās ieradās policijas darbinieki un stāstīja skolēniem gan par atbildību, gan pienākumiem un iespējām, kā arī ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu, atkarību izraisošām vielām, policijas darbinieku ikdienu un daudziem citiem jautājumiem, kas interesēja skolu audzēkņus, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona policijas pārvaldes nepilngadīgo lietu inspekcijas galvenā speciāliste Inga Zdanovska.

Akcijas «Policijas dienas» ietvaros Valsts policija un Izglītības un zinātnes ministrija rīkoja emblemu un zīmējumu konkursu «Mans policista tēls». Ar šī konkursa nolikumu tika iepazīstināta arī Preiļu rajona izglītības pārvalde, kas palīdzēja nodrošināt konkursa gaitu.

Konkursa mērķis — pilnveidot savstarpējo saikni un sapratni starp policistiem un bērniem, kā arī veicināt sabiedrības un policijas dialoga norisi. Diemžēl atsauksme nebija liela, no visām rajona skolām zīmējumu konkursā piedalījās tikai sešas — Preiļu 1. pamatskola, Preiļu Valsts ģimnāzija, Dravnieku, Silajāņu, Rušonas un Sīlukalna pamatskola.

Kā pastāstīja Inga Zdanovska, atsaucību izrādīja jaunāko klašu skolēni. Preiļu rajona policijas pārvalde saņēma pavisam 103

● «Noziegumam pa pēdām» — tā saucas Sīlukalna pamatskolas 5. klases audzēknes Ditas Sondores zīmējums.

zīmējumus, ko policijas darbinieki vērtēja kopā ar vizuālās mākslas skolotājiem. 19 labākie darbi tika aizsūtīti tālākai vērtēšanai uz Rīgu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes

nepilngadīgo lietu inspekcijas darbinieki pateicas skolēniem, kuri izrādīja interesi un atsaucību, piedaloties akcijā «Policijas dienas».

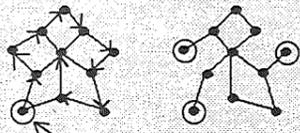
Sagatavoja L.Kirilova

Labdien, matemātikas draugi!

Pirmā konkursa kārtā nupat kā noslēgusies, laiks otrajai kārtai. Ja vēl neesi iesaistījies šinī konkursā, tad to vari darīt arī tagad (tev tikai jāmacās 7. klasē vai jābūt vēl jaunākam). Ja tev izdodas atrisināt kaut vienu uzdevumu, tad droši sūti to mums — **Jauno matemātiķu konkursam, Rudzātu vidusskolā, Preiļu rajonā, LV 5328** vai arī **Jauno matemātiķu konkursam, NMS, Latvijas Universitātē, Raiņa bulvārī 19, Rīgā, LV 1586**. Darbā neaizmirsti norādīt savu vārdu, skolu un klasi. Šīs kārtas atrisinājumus gaidām līdz 3. decembrim (pasta zīmogs). Apskati arī 1. kārtas uzdevumu atrisinājumus.

JMK 1. kārtas uzdevumu atrisinājumi

1. Pūķītis Mopsis spēs to izdarīt rūķīšu — čaklīšu ciemā, ja ēšanu veiks, piemēram, tā, kā tas ir parādīts zīmējumā. Skaidrs, ka rūķīšu — sliņķīšu ciemā Mopsim gan jāšak, gan jābeidz ēšana ar tādu rūķīti, uz kura māju ved tikai viena taciņa, bet tādi rūķīši ir veseli trīs, tātad viens no viņiem paliks neapēsts!

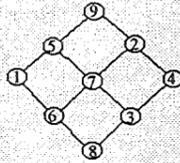
1. apēstais rūķītis

1a. zīm.

1b. zīm.

2. Iespējami šādi varianti: 5 divsantīmu monētas, 2 piecsantīmu monētas un 7 desmitsantīmu monētas; 10 divsantīmu monētas, 6 piecsantīmu monētas un 4 desmitsantīmu monētas. Ja desmitsantīmu monētu vietā ņem viensantīma monētas, tad iespējamo atbilžu skaits kļūst daudz lielāks.

3. Skat., piemēram, 2. zīmējumu.

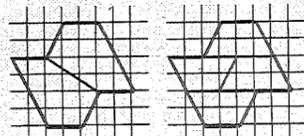
2. zīm.

4. Pirmajā solā varam apsēdināt jebkuru no 12 laumiņām un jebkuru no 12 rūķīšiem, turklāt viņus abus šajā solā varam sēdināt divos atšķirīgos veidos, tas nozīmē, ka pirmo solu var aizpildīt pavisam 12 · 12 · 2 veidos. Otrajā solā var sēdēt jebkura no 11 atlikušajām laumiņām un jebkuru no 11 atlikušajiem rūķīšiem (atkal divos atšķirīgos veidos) — 11 · 11 · 2 veidi, tātad pirmos divus solus varam aizpildīt 12 · 12 · 11 · 11 · 4 atšķirīgos veidos, utt. Nonākot pie pēdējā, 12. sola, būsīm ieguvuši, ka kopā ir

12 · 12 · 11 · 11 · 10 · 10 · 9 · 8 · 8 · 7 · 7 · 6 · 6 · 5 · 5 · 4 · 3 · 3 · 2 · 2 · 4096

veidi, kā var sasēdināt šos rūķīšus un laumiņas.

5. 3 vienādās daļās ar atļautajiem griezieniem sadalīt doto figūru nevar, kā to sadalīt 2 un 4 vienādās daļās, skat. 3. zīm.

3. zīm.

JMK 2. kārtas uzdevumi

1. Bērnu dārza grupiņas bērni: Jānis, Jurītis, Skaidrite, Mudīte, Pēterītis un Anniņa nevar atcerēties, kādā kārtībā viņi ir grupas sarakstā, taču katrs no viņiem atceras vienu lietu:

Jānis: «Mans kārtas numurs ir pāra skaitlis.»;

Jurītis: «Grupā sarakstā esmu aiz Pēteriša.»;

Skaidrite: «Es neesmu pirmā.»;

Mudīte: «Pirms manis ir vēl 5 bērni.»;

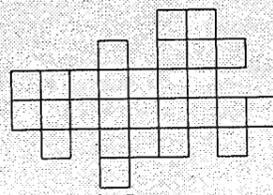
Pēterītis: «Gan pirms manis, gan pēc manis ir meitene.»;

Anniņa: «Zinu, ka Jānis nav pēdējais.».

Palidzi apjukušajiem bērniem atrast katram savu vietu grupas sarakstā.

2. Skaitļu virkne 1,5;17;53;... tiek veidota pēc noteikta likuma. Vai vari pateikt, kāds ir šis likums un vai skaitlis 2001 pieder šai virknei?

3. Sadali 4. zīm. redzamo figūru 2 vienādās daļās.

4. zīm.

4. Anniņa un Maijiņa sastrīdējās. Anniņa domā, ka viņai izdevies uzrakstīt pa apli ciparus no 1 līdz 9 tā, lai katru 2 ciparu veidotais skaitlis dalās ar 13 vai 17, bet Maijiņa saka, ka var izveidot rindu ar šādu īpašību. Vai kādai no meitenēm ir taisnība?

5. Māsiņai Lapsiņai ļoti garšo olas, tāpēc viņa 2 reizes dienā apciemo vistu kūtiņu. Vienā reizē lapsa spēj nozagt ne mazāk kā vienu un ne vairāk kā 3 olas. Viņas midzenī atrodas 8 olas. Cik veidos lapsa varēja sanest šīs olas, ja tās sanestas 2 dienu laikā?

Lai veicas risināšana!

Veneranda Sprinģe,
Rudzātu vidusskolas
matemātikas skolotāja

Vai zināt, ko tautas tradīcijās nozīmē Mārtiņi?

Santa Rusiņa un Džeina Tulinska, mācās Preiļu 1. pamatskolā:

— Īpaši nepārzinām tautas tradīcijas. Liekas, ka šie svētki ir saistīti ar ražas novākšanu rudenī. Varbūt Mārtiņdiena ir pēdējais laiks, lai novāktu ražu? Zinām, ka saskaņā ar tautas tradīcijām šajā dienā senie latvieši kāva gaili.

Jānis Brokāns, dzīvo Aglonas pagastā:

— Šie svētki nozīmē ziemas iesākumu. Mielasta galdam kauj tītaru. Šis tas jau ir dzirdēts, bet paši Mārtiņus nesvinam. Jāņu diena, Ziemassvētki — tie ir izplatītāki svētki nekā Mārtiņdiena.

Skaidrite Uzuliņa, dzīvo Aizkalnes pagastā:

— Protams, ka Mārtiņi mums nav sveši. Tas ir ziemas iesākums, kad tiek kauta zoss un gatavots Mārtiņdienas cepetis. Šos svētkus nesvin plaši, vairāk ģimenēs un skolās. Arī paši savā ģimenē droši vien gatavosim mājuputna cepeti. Tā kā zosu mums nav, tad drīzāk izraudzīsimies kādu pili.

Valentīna Mālniece, Ārdavas pamatskolas sākumskolas skolotāja:

— Kā tad nezināšu, esmu taču skolotāja! Mārtiņi iezīmē rudens beigas un ziemas sākumu. Tautas tradīcijās šos svētkus svinēja vēl pirms kristietības ieviešanas. Bērniņā Mārtiņus nesvinējām, tagad gan ar bērniem skolā gatavojam svētku cienastu, skandējam tautasdziesmas, ejam rotājās. No Mārtiņdienas ēdieniem latvieši labāk iecienījuši gaili un vistu, ārzemēs gatavo arī zosi.

Jānis Daukšs, dzīvo Preiļos:

— Protams, ka zinu šādus svētkus, tradicionāli tie liecina par ziemas sākšanos. Populārākais ēdiens ir Mārtiņdienas zoss. Ģimenē gan šos svētkus nesvinam, tā vairāk tāda čiuļu mode. Cita lieta — Ziemassvētki, Jāņi, Lieldienas. Šīs tradīcijas tautā ir dzīvas.

G.Kraukle

Foto M.Rukosjevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Preiļu novada dome **izsolē ar lejušlidošu soli pārdod** a/m VAZ-2106 un PAZ-672. Pieteikties līdz 15.11.2001. g. Papildus informācija pa tālr. 53 24228.

Preiļu Valsts ģimnāzijas reģionālais datorcentrs rīko datorkursus — 100 stundu apmācības programma. Uzziņas pa tālr. 53-21663 katru darbdienu no 14 līdz 17.

SIA «Tīnums» pārdod ilgdegšanas krāsnīnas par Ls 50-90, apkures katlus (neliela izmēra), pirts krāsnis, siltumnicu krāsnis. Žoga sietu, stabus, vārtus, rāmjus, metāla durvis. Piegāde, uzstādīšana. Nolikta veikal Rīgā, Daugavpils ielā 62/66. Tālr. 7227217.

Izbraukuma tirdzniecība 13. novembrī Livānos 9.00, Preiļu tirgū 10.20.

Pērk cirsmas, mežus īpašumā. Samaksa tūlītēja. Tel./fakss 5152311, mob. tel. 6437331.

Pērk govus vai grūsnas teles (turēšanai). Tālr. 22040 (vakaros), 44-36714, 9545504.

RUDENS, ZIEMAS CENAS! IU «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19. (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales. **Pasūtīt pieminekli no Ls 70 — betona melnā apmale par brīvu!** Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

Z/s «Āres» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, kazas un zirgus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 55658, 54621, 73545.

Iepērk jaunlopus, piena telus, aitas, cūkas dzīvsvārā un gaļu. Samaksa tūlītēja. Sava transports. Tālr. 55743, mob. tel. 6499415, 9199314.

Pastāvīgi iepērk cūkgaļu. Tūlītēja samaksa. Augstas cenas. Mob. tel. 9171235.

Sakarā ar rudens šķidoni no 2001. g. 9. novembra līdz turpmākam rīkojumam **tiek slēgti Livānu novada Rožupes pagasta un Turku pagasta ceļi.** Livānu novada dome

✓ **Sludinājumus rubrikā «Meklē darbu» un par atrastām mantām «Novadniekā» publicējam bez maksas.**

✓ **Bez maksas tiek publicēti divi sludinājumi visa 2001. gada abonentiem.**

Dziedniece Valentīna Kuļešova palīdzēs jums atbrīvoties no dažādām slimībām, kā arī palīdzēs atrisināt ģimenes, liekā svara un alkohola problēmas; veiks darbu ar fotogrāfiju; darbu ar mājoļiem; kodēs uz veiksmi; biznesa problēmas. **Pienēms 20. novembrī Preiļos, Raiņa bulvārī 24 (3. stāvā) no plkst. 10.00 līdz 12.00. Izziņas pa tālr. 1-4121744, 9463493, Cēsis.**

Pērk jaunaudzē un izcirtumus īpašumā. Tālr. 9817014.

Pērk ZĀGBALKUS: bērza (diam. no 22 cm), oša (diam. no 22 cm), ozola (diam. no 26 cm). Apmaksa uzreiz, ir sava transports. Tālr. 9148207.

Lielveikalā «Degas» Preiļos, Brīvības ielā 2, universālveikalā, 2. stāvā jauns lietotu apģērbu pievedums.

Pārdod

VW Passat 1,8, 1984. g., lēti. Tālr. 24132 pēc 19: 3 istabu dzīvokli Aglonā. Tālr. 9278799; maina vai izīrē ar izpirkšanas tiesībām 3 istabu dzīvokli Preiļu centrā. Piedāvāt variantus. Tālr. 1-9792061, 1-6460926; zirgu. Tālr. 70528.

Maina

Mercedes 190E pret automobili «Niva». Tālr. 9755223.

Dažādi

Piedāvā interesantu darbu internetā. Tālr. 23775.

12. un 16. novembrī (pēdējo reizi šogad) pārdos melnbrūnus un brūnus (4-6 mēn.) jaunputnus, dējāvisiņas, gailus: Anspokos 7.20, Aizkalnē 7.30, Pelēčos 7.40, Nidermuižā 7.50, Ārdavā 8.05, Aglonā 8.20, Jaunaglonā 8.35, Aglonas st. 8.50, Baškos 9.00, Kastīrē 9.05, Gailišos 9.25, Preiļos 9.40, Sutros 10.20, Rožupē 10.35, Vanagos 10.45, Livānos 11.10, Svirkstos 11.40, Rudzātos 11.55, Priekules 12.10, L.Anspokos 12.20, Smelteros 12.30, Polkoronā 12.40, Galēnos 12.50, Stabulniekos 13.05, Pieniņos 13.20, Riebiņos 13.35, Ančkinos 13.50, Vārkavā 14.00, Piliškās 14.15, Upmalā 14.30, Rimicānos 14.40, Arendolē 14.55, Stolderos 15.10. Tālr. 21270 vakaros, 1-9186065.

Jēkabpils firma pārdos un mainīs pret vilnu dziju, audumus un trikotāžu **13. novembrī** Rudzātos 8.00, Priekules 8.30, Preiļos 9.00, Riebiņos 11.00, Silajānos 11.30, Stabulniekos 12.00, Galēnos 12.30, Smelteros 13.00, L.Anspokos 13.30, Steķos 14.00. **14. novembrī** Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkūnē 9.00, Upmalā 9.00, Piliškās 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē 11.00, Pelēčos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Lazdānos 13.00, Rimicānos 13.30.

No mūža kamola pa dzijai attinusi, Iet tālus ceļus māmuliņas sirds. Esam kopā ar Ināru Kraukli, **MĀMULIŅU** smilšu kalniņa pavadot. B/d «Rūķīši» kolektīvs

Daudz mūža strādāts, ciests, Daudz citu labā ziedots, Pār lieliem tālumiem ceļš vijies, Nu klusā takā solis mieru rod. **Skumju brīdī esam kopā ar Irinu Firsovu.** Silajāņu pamatskolas skolotāji

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķirsta, Paliek cilvēka mūžs. **Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Annu Balcari, TĒVU mūžībā aizvadot.** Valsts kases kolektīvs

Sirds nepukst vairs, Bet vēl tai bija skanēt Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot. **Dalām bēdu smagumu ar Jāni Domuli, no BRĀĻA uz mūžu atvadoties.** Saunas pagasta padome

Jau saule riet un atvadās no dienas, Sirds pretī klusumam un dusai iet. To melno sāpi vārdos neizstāstīt, To bēdu nepacelt, kas smagi spiež. **Izsakām līdzjūtību Eduarda DOMULEVA ģimenei sakarā ar viņa nāvi.** A/s «Preiļu siers» kolektīvs

Pārtrūka dzīve kā gājputna dziesma, Sirdī šīs dziesmas atbalss sāp. **Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Stanislavu Mūrnieku, MĀSU mūžībā aizvadot.** Preiļu novada dome

NODOTS PRIVATIZĀCIJAI

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO:

privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals:

Zemesgabala adrese	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes kadastra numurs	Zemes īpašuma reģistrācija zemes grāmatā	Zemesgabala pirmpirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
Brīvības ielā 72, Preiļos	13848	76010010404	Preiļu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr. 100000019298	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Lattelekom"	Inga Bendere 7021345

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi 1 (vienu) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Ja prasījumi attiecīgajā termiņā nebūs pieteikti, tie zemesgabala privatizācijas gaitā netiks ņemti vērā.

Prasījumus apliecināšie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, LV-1887.

Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2001.gada 7.novembrī, Nr.160(2547), ielikums Nr.45 (149).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: lpa@mail.bkc.lv http://www.lpa.bkc.lv